

Ås kommune

ÅS KOMMUNES REGLEMENTER

**Vedtatt av kommunestyret 20.06.2018 i K-sak 44/18
Ikrafttreden umiddelbart
Sist oppdatert 14.02.2019**

<https://www.as.kommune.no/reglementer.352626.no.html>

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	1 av 61

INNHold

Side

1	Innledning	4
2	Arbeids- og rolledelingen mellom de folkevalgte og administrasjonen i Ås	4
2.1	Folkevalgtes rolle og ansvar	4
2.2	Rådmannens rolle	5
3	Gjennomgående bestemmelser om utøvelse av delegert myndighet	6
3.1	Formelle bestemmelser	6
3.2	Rettsikkerhet og klage.....	6
3.3	Service	6
3.4	Saksforberedelse for politiske organer	7
3.5	Åpenhet.....	7
4	Kommunestyret	8
4.1	Kommunestyrets oppgaver, ansvar og myndighet	8
4.2	Kommunestyret selv skal:	8
4.3	Avgjørelse i saker vedrørende arbeidsgiverfunksjonen.....	12
5	Kontrollutvalget	12
6	Formannskapet	13
6.1	Formannskapets oppgaver	13
6.2	Formannskapets generelle myndighet.....	13
6.3	Formannskapets myndighet i økonomiske saker	14
7	Faste utvalg	15
7.1	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (HOK)	15
7.2	Hovedutvalg for helse og sosial (HHS).....	17
7.3	Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM).....	19
7.4	Klima- og miljøutvalg (KMU)	21
7.5	Plan- og byggekomiteen	23
7.6	Administrasjonsutvalget	26
7.7	Forhandlingsutvalget.....	27
7.8	Eldrerådet.....	28
7.9	Ungdomsrådet.....	29
7.10	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	30
7.11	Ad hoc utvalg	31
8	Ordfører	32
8.1	Ordførerens oppgaver og ansvar.....	32
8.2	Ordførerens myndighet	32
8.3	Myndighet ved rådmannens inhabilitet	32
8.4	Myndighet til leder (ordfører) i valgsaker	33
8.5	Fullmakt til ordføreren i ferier	33
9	Rådmann	34
9.1	Rådmannens oppgaver og ansvar etter kommuneloven.....	34

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	2 av 61

9.2	Rådmannens generelle myndighet	35
9.3	Rådmannens myndighet som arbeidsgiver	36
9.4	Rådmannens myndighet i økonomiske saker	36
9.5	Rådmannens myndighet i henhold til særlov	37
9.6	Rådmannens myndighet på andre områder	38
9.7	Særskilt delegering til andre enn rådmannen	39
10	Reglement for saksbehandlingen i folkevalgte organer.....	40
10.1	Reglement for kommunestyrets saksbehandling.....	40
10.2	Reglement for sammensetning av og saksbehandlingen i formannskapet og faste utvalg....	48
11	Reglement for klagebehandling	52
11.1	Lovlighetsklage etter kommunelovens § 59 nr.1	52
11.2	Klage over enkeltvedtak - forvaltningslovens § 28, 2. ledd	52
11.3	Klageordninger etablert etter særlovgivningen	52
11.4	Underretning om vedtak og klagerett.....	52
11.5	Saksbehandling.....	53
11.6	Klageinstansen.....	53
11.7	Inhabilitet - kommunelovens § 40 nr. 3 c	53
12	Reglement for folkevalgtes innsynsrett	54
	Særregler for innsyn i taushetsbelagte opplysninger m.m.	54
13	Etiske retningslinjer	55
13.1	Kommunens verdier - åpenhet, ærlighet og redelighet	55
13.2	Etiske retningslinjer for folkevalgte	55
14	Reglement for godtgjørelse til folkevalgte	57
14.1	Generelt	57
14.2	Ordfører.....	57
14.3	Varaordfører	57
14.4	Andre verv	57
14.5	Faste godtgjørelser dekker også	58
14.6	Fravær.....	58
14.7	Faste godtgjørelser utbetales	58
14.8	Pensjonsordning for folkevalgte, jf. K-sak 5/14.....	58
14.9	Møtegodtgjørelse	58
14.10	Erstatning for tapt arbeidsfortjeneste m.m.....	59
14.11	Kommunalt reiseregulativ	60
14.12	Telefon og abonnement.....	60
14.13	Nettbrett eller tilsvarende	60
14.14	Aviser	60
14.15	Refusjon av utgifter til omsorgsvikar i hjemmet	60
14.16	Kommunalt tilskudd til folkevalgte grupper i kommunestyret.....	60
14.17	Dispensasjoner/fortolkninger	60
	Vedlegg: Oversikt over vedtak og endringer som er innarbeidet i reglementene.....	61

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	3 av 61

1 Innledning

Reglementene gir oversikt over ansvars- og myndighetsfordelingen i Ås kommune. I dette dokumentet blir myndighet delegert fra kommunestyret til ordfører, rådmann, formannskap, hovedutvalg og andre utvalg i henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 nr. 107, særlover og forskrifter utgått fra lov.

Reglementene gir videre oversikt over hvilke regler som gjelder for saksbehandling, møte- og arbeidsformer mv. for folkevalgte organer, klagebehandling, folkevalgtes innsynsrett, og godtgjørelse til folkevalgte.

2 Arbeids- og rolledelingen mellom de folkevalgte og administrasjonen i Ås

2.1 Folkevalgtes rolle og ansvar

De folkevalgte i Ås skal:

- holde seg orientert om kommunen og kommunens virksomhet
- være aktive med ideskaping/utviklingsarbeid på politisk nivå, alene og i kommunikasjon med befolkningen, og være et viktig utgangspunkt for den politiske dagsorden
- sette den politiske dagsorden, bl.a. gjennom tidlig og aktiv deltakelse i planprosessene
- definere standarder for kvalitet og innhold i de kommunale tjenestene og prioritere ressursbruken på tjenestene
- ivareta politisk styring gjennom planstrategi, kommuneplan, handlingsprogram med økonomiplan, og andre plandokumenter
- følge opp og periodisk vurdere resultater av politiske vedtak og korrigere kurs/endre prioriteringer med bakgrunn i resultatvurderingene og eventuelle endringer i de ytre forutsetninger/rammer
- styre gjennom aktiv bruk av prinsipp- og temadebatter på grunnlag av bestilte utredninger
- være ombud og talerør for befolkningen
- respektere og støtte opp om rolledelingen mellom politikere og administrasjon

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	4 av 61

2.2 Rådmannens rolle

Rådmannen skal:

Samordne og tilrettelegge for helhetlig politisk styring innen de rammer kommunestyret til enhver tid fastsetter

- Sørge for løpende, god og åpen kommunikasjon med ordføreren som leder av kommunens politiske organer
- Veilede folkevalgte om de faktiske og formelle faglige forhold
- Legge til rette for politisk styring av plan- og utredningsarbeid
- Sørge for at alle saker er forsvarlig utredet i henhold til lov og regelverk og samordne saksforberedelse og utredninger i henhold til prinsippet om fullført saksbehandling
- Fremme innstilling til vedtak, eventuelt alternative løsninger, men alltid tilrå et vedtak
- Iverksette politiske vedtak
- Resultatvurdere og rapportere i henhold til vedtatte mål og øvrige vedtak
- Respektere og støtte opp om rolledelingen mellom politikere og administrasjon
- Vurdere – i samråd med politisk ledelse – om delegerte enkeltsaker bør gis politisk behandling

Organisasjons- og kvalitetsutvikling

- Videreutvikle organisasjonen med sikte på rasjonell og kostnadseffektiv tjenesteyting av god kvalitet og som oppfyller krav til åpenhet og politisk styring
- Utøve en arbeidsgiverpolitikk som sikrer at kompetansen i organisasjonen brukes riktig
- Ivareta en felles organisasjonskultur preget av samarbeid, åpenhet og læring

Samordning og ledelse av administrasjonens arbeid

- Fastsette mål, lede og resultatvurdere i henhold til disse
- Samordne virksomheten med sikte på tverrsektorielt samarbeid, samordning og helhetlig ledelse
- Myndiggjøre/ansvarliggjøre medarbeidere
- Kontinuerlig vurdere og prioritere bruken av kompetanse og ressurser for å oppnå størst mulig fleksibilitet og ressursutnyttelse

Informasjon og kommunikasjon

- Utforme en kommunikasjons- og informasjonsstrategi for kommunen som legges frem for formannskap og kommunestyre én gang pr valgperiode, herunder klarlegge roller i forbindelse med krisekommunikasjon
- Gi innbyggerne og de folkevalgte løpende informasjon om kommunens virksomhet og videreutvikle systemer for brukerkommunikasjon
- Informere internt om mål, planer og strategier
- Utforme retningslinjer for håndtering av varsling

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	5 av 61

3 Gjennomgående bestemmelser om utøvelse av delegert myndighet

3.1 Formelle bestemmelser

Ingen kan treffe avgjørelser overfor tredjeperson uten juridisk å ha fullmakt til å avgjøre den aktuelle saken. Det kan heller ikke treffes vedtak uten hjemmel i lovverk eller i strid med forvaltningslovens bestemmelser.

All utøvelse av delegert myndighet skjer i henhold til lov, forskrift, reglement og/eller retningslinjer fastsatt av kommunestyret eller annet overordnet organ og innenfor gjeldende budsjetttrammer, budsjettforutsetninger og vedtatte planer.

Dersom det oppstår tvil om det enkelte organ har myndighet til å avgjøre saken, skal saken legges frem for overordnet organ.

Et overordnet politisk eller administrativt organ kan kreve å få lagt frem for seg en sak som et underordnet organ har til behandling etter delegert myndighet. Et overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre vedtak fattet av underordnet organ i samsvar med forvaltningslovens § 35, jf. kommunelovens § 60.

Dersom enkeltsaker som er delegert til rådmannen, vurderes å være prinsipielt eller på annen måte viktige, skal rådmannen drøfte med ordfører om saken likevel skal til politisk behandling.

I forbindelse med beslutning om delegering av myndighet skal det fastsettes hvordan og til hvem tilbakerapportering skal skje. Prinsipper og retninger i en dispensasjonspraksis skal rapporteres. Vedtak i hastesaker etter kommunelovens § 13 skal meldes kommunestyret i første møte etter at vedtaket er fattet.

3.2 Rettssikkerhet og klage

Alle som har saker til behandling i Ås kommune skal sikres behandling i tråd med forvaltningslovens prinsipper. Alle enkeltvedtak fattet på grunnlag av delegert myndighet av utvalg, rådmannen eller den rådmannen delegerer myndighet til, kan påklages dersom ikke annet følger av særlov. Klagen fremmes for førsteinstansen og avgjøres av kommunens klageorgan dersom klagen ikke er tatt til følge av underinstansen, med mindre annet følger av særlov. Klager på enkeltvedtak fattet av rådmannen på grunnlag av delegert myndighet behandles av det politiske utvalg som saken hører inn under.

3.3 Service

Alle som har saker til behandling i Ås kommune, eller som henvender seg til kommunen, skal oppleve at kommunen yter god service. Forvaltningslovens regler om svarfrist - også foreløpig svar - skal følges.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	6 av 61

3.4 Saksforberedelse for politiske organer

Administrasjonen skal i sine saksfremlegg:

- Legge frem alle relevante fakta i saken, herunder kontroversielle og prinsipielle momenter
- Redegjøre for aktuelle alternative løsninger i tillegg til innstillingen
- Kommunen gir nødvendig utfyllende informasjon i vedlegg.

3.5 Åpenhet

Administrasjonen skal legge vekt på åpenhet overfor ordfører og de politiske organer og skal selv ta initiativ til å informere når det er grunn til å tro at informasjonen er relevant å gi.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	7 av 61

4 Kommunestyret

4.1 Kommunestyrets oppgaver, ansvar og myndighet

Kommunestyret er kommunens øverste beslutningsorgan og skal utøve helhetlig og synlig politisk styring gjennom å sette dagsorden, gi rammer, retningslinjer og prioritering av satsningsområder og tiltak.

Kommunestyret fatter vedtak i alle saker som ikke er delegert til Rådmannen eller andre kommunale organer i henhold til lover, forskrifter eller kommunestyrets egne bestemmelser. I disse saker fatter kommunestyret vedtak etter innstilling fra det organ som er gitt myndighet til å innstille i de ulike sakstypene.

4.2 Kommunestyret selv skal:

- Styre arbeidet med og vedta kommuneplanen
- Vedta handlingsprogram/økonomiplan, budsjett og skattevedtak
- Gi fullmakter til politiske utvalg og rådmannen gjennom kommunens reglement.
- Bestille og behandle temautredninger/delplaner fra andre kommunale organer eller administrasjonen, som grunnlag for fremtidige prioriteringer av tiltak i handlingsprogram og budsjett
- Fastsette mål for og standardkrav i den kommunale tjenesteproduksjonen
- Behandle og vurdere resultatrapporter fra administrasjonen, herunder tertialrapporter og årsmelding
- Vedta avtaler som medfører økonomiske forpliktelser utover vedtatte økonomiske rammer
- Vedta igangsetting av nye tiltak med økonomisk ramme ut over årsbudsjett og handlingsprogram/økonomiplan
- Vedta årsregnskap. Angi disponering av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd.
- Vedta finansieringsmåte for investeringer og omdisponere investeringsmidler
- Vedta avgifter, betalingssatser og gebyrer
- Fastsetter hovedtrekkene i kommunens administrative organisering, herunder etatsinndeling
- Behandle eierskapsmelding
- Behandle og innstille i prinsipielt viktige saker til representantskap i interkommunale selskaper og til annet interkommunalt samarbeid.
- Avgi uttalelser til overordnet forvaltningsnivå i større og prinsipielle saker og hvor saken berører kommunen som helhet
- Behandle saker som ikke er delegert til annet folkevalgt organ, eller saker som av særlige politiske hensyn bør behandles av kommunestyret

4.2.1 Avgjørelse i saker etter lov av 25. september 1992 om kommuner og fylkeskommuner

- § 7 nr. 3   Endre kommunestyrets medlemstall
§ 8, jf. § 17   Velge formannskap på minimum 5 medlemmer og fastsette myndighetsområdet

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	8 av 61

§ 9 nr. 1	Velge ordfører og varaordfører
§ 10 nr. 1-3 og 6	Opprette faste utvalg, fastsette arbeids- og myndighetsområdet for disse, samt velge medlemmer, varamedlemmer og leder/nest leder, samt organisere/nedlegge disse organer.
§ 10 a nr. 1, 2 og 7	Opprette, omorganisere eller nedlegge kommunestyrekomiteer
§ 11 nr. 1, 2 og 4	Opprette, omorganisere eller nedlegge eget styre for kommunale institusjoner o.l.
§ 12 nr. 1-3 og 5	Opprette, omorganisere eller nedlegge kommunedelsutvalg
§ 13	Delegere myndighet i hastesaker
§ 15 nr. 3	Treffe vedtak om suspensjon
§ 17	Det nyvalgte kommunestyret treffer vedtak om neste års budsjett
§ 18 nr. 1 og 3	Opprette eller oppheve parlamentarisme som styringsform
§ 19 nr. 1 og 3	Opprette og velge kommuneråd mv.
§ 20 nr. 1, 3 og 4	Fastsette kommunerådets ansvars- og myndighetsområde
§ 22 nr. 2	Ansette rådmann
§ 24 nr. 2	Bestemme åremålstilsetting i ledende administrative stillinger
§ 25 nr. 2	Velge medlemmer og leder/nestleder i Administrasjonsutvalget
§ 26 nr. 4	Fastsette retningslinjer for ansattes møterett i nemnder
§ 27 nr. 1	Opprette interkommunale styrer og fastsette avgjørelsesmyndighet
§ 28	Delegere tariffavtalemyndighet
§ 28-1 b nr. 3	Delegere myndighet til vertskommuner
§ 28-1 c nr. 3	Delegere myndighet til folkevalgt nemnd for vertskommuner
§ 28-1 e nr. 1	Vedta avtale for verskommunesamarbeid
§ 28-2 a nr. 1	Vedta deltakelse i samkommune
§ 28-2 e nr. 1	Vedta samarbeidsavtale for samkommune
§ 28-2 u	Vedta oppløsning av samkommune
§ 30 nr. 3	Fastsette regler for føring av møtebok (protokoll)
§ 32 nr. 1	Fastsette kommunestyrets møteplan
§ 38 a nr. 1	Enstemmig vedta avtalevalg for folkevalgte organer
§ 39 nr. 1	Vedta reglement for saksbehandlingen i folkevalgte organer
§ 39 nr. 2	Vedta reglement for delegasjon og innstillingsrett innen 31. desember året etter konstituering
§ 39 a nr. 1 og 3	Ta stilling til innbyggerforslag
§ 39 b nr. 1	Vedta rådgivende lokale folkeavstemninger
§ 40 nr. 5	Vedta reglement for folkevalgtes innsynsrett
§ 41	Vedta regler og satser for dekning av utgifter og økonomisk tap folkevalgte har i forbindelse med verv
§ 42	Vedta regler om godtgjøring for folkevalgte
§ 43	Vedta pensjonsordning for folkevalgte
§ 44 nr. 6	Vedta økonomiplan og endringer i denne
§ 45 nr. 2	Vedta årsbudsjett og endringer i dette
§ 48 nr. 3	Vedta årsregnskap etter innstilling fra formannskapet Vedtaket må angi disponering av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd
§ 50	Fatte prinsippvedtak vedrørende opptak av lån
§ 51	Vedta regler for kommunal garantistillelse
§ 52 nr. 1	Vedta regler for kommunens finansforvaltning

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	9 av 61

- § 56 nr. 1   Treffe vedtak om betalingsinnstilling
- § 62 nr. 1   Treffe vedtak om opprettelse av kommunalt foretak og fastsette vedtekter
- § 63 nr. 2   Endre vedtekter for kommunalt foretak
- § 65 nr. 3 og 4   Velge styre, leder og nestleder for kommunalt foretak
- § 66 nr. 3   Nyvalg av styremedlemmer oppnevnt av kommunestyret i kommunalt foretak
- § 77 nr. 1   Velge medlemmer, varamedlemmer, leder og nestleder til kontrollutvalget
- § 78 nr. 3 og 4   Fastsette revisjonsordning og velge revisor etter innstilling fra kontrollutvalget

4.2.2 Saker etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltnings-saker:

- § 28, 2. ledd.   Vedta opprettelse av særskilt klageinstans og velge medlemmer til denne.

4.2.3 Lov av 29. januar 1999 om interkommunale selskaper:

- § 4   Vedta selskapsavtale og eventuelle endringer i denne.
- § 6   Oppnevne representantskapsmedlem med vara.
- § 32   Vedta oppløsning av selskapet.

4.2.4 Avgjørelse i saker etter lov av 21. november 1954 om betaling og innkreving av skatt:

- §139 Vedta skattesatser for formue og inntekt

4.2.5 Avgjørelse i saker etter lov av 27. juni 2008, Lov om planlegging og byggesaksbehandling

- § 3-3, 3. ledd   Sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen.
- § 10-1   Utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.
- § 11-13   Fastsette planprogrammet for kommuneplan.
- § 11-15   Vedta kommuneplan.
- § 12-9   Fastsette planprogram for reguleringsplaner.
- § 12-12   Vedta reguleringsplaner.
- § 12-11   Behandle private reguleringsplanforslag som er avslått fremmet dersom forslagstiller krever forslaget forelagt kommunestyret og forslaget samsvarer med kommuneplanens arealdel eller områderegulering.
- § 16-2, 1. ledd   Vedta ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplan.
- § 16-2, 3.ledd   Vedta ekspropriasjon med samtykke fra departementet utenfor reguleringsområdet.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	10 av 61

- § 16-3 Med samtykke fra departementet og uavhengig av reguleringsplan foreta ekspropriasjon for å sikre kommunen grunnarealer for ny tettbebyggelse.
- § 16-4 Med samtykke fra departementet vedta ekspropriasjon til vann- og avløpsledninger.
- § 28-7, 3. ledd Samtykke i frikjøp av parkeringsplasser (forutsetter at det er hjemlet i en kommuneplanbestemmelse).
- § 33-1 Fastsette gebyr /regulativ for behandling av diverse søknader som etter denne lov, forskrift eller vedtak påhviler den kommunale bygningsmyndighet å utføre.
- 4.2.6 Lov av 2. juni 1989 om omsetning av alkoholholdig drikk mv.**
 § 1-7d Vedta alkoholpolitisk handlingsplan
 § 3-3 Fastsette høyeste antall vinmonopolutsalg
- 4.2.7 Lov av 5. august 1994 om vern mot smittsomme sykdommer**
 § 7-2 Oppnevne smittevernlege
- 4.2.8 Lov av 18. juni 1957 Friluftsløven**
 § 21 Vedta eventuell opprettelse av friluftsnemnd
- 4.2.9 Lov av 10. juni 1977 om motorferdsel i utmark og vassdrag**
 § 5 Vedta eventuell kommunal forskrift
- 4.2.10 Lov av 7. juni 1996 om Den norske kirke**
 § 12 Velge kommunens representant til kirkelig fellesråd
- 4.2.11 Lov av 6. juni 1975 om eieendomsskatt**
 § 2 Vedta utskrivning av eiendomsskatt
- 4.2.12 Lov av 16. mars 2012 om kommunale vass- og avløpsanlegg.**
 § 5 Vedta forskrift om størrelsen på avgiftene, samt nærmere regler om gjennomføringen av avgiftsvedtaket og innkreving av avgiften
- 4.2.13 Lov av 13. mars 1981 om forurensning**
 § 34 Fastlegge kommunalt gebyr for innsamling, mottak, oppbevaring og behandling av avfall
- 4.2.14 Lov av 1. juli 2002 om brann- og eksplosjonsvern**
 § 9, 1. ledd Fastsette kommunens brannordning
 § 28 Fastlegge feieavgift

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	11 av 61

- 4.2.15 Endres til Lov av 17. juni 2005, Lov om eiendomsregistrering (matrikkellova)**
 § 32 Fastsettelse av gebyrer for kart- og oppmålingsforretninger og for annet arbeid etter matrikkelloven.
- 4.2.16 Lov av 6. juni 1980 om handelsvirksomhet**
 §3-2 Fastsette forskrifter for omførselshandel

4.3 Avgjørelse i saker vedrørende arbeidsgiverfunksjonen

Kommunestyret fastsetter kommunens arbeidsgiverstrategi. Kommunestyret ivaretar arbeidsgiveransvaret i henhold til arbeidsmiljøloven og annen gjeldende lovgivning og hvor myndigheten ikke er delegert til annet organ eller til rådmannen. Kommunestyret skal tilsette i de stillinger hvor kommunestyret er vedtaksorgan og hvor myndigheten ikke er delegert til annet folkevalgt organ eller til rådmannen, jf. kommunelovens § 24.

5 Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets oppgaver, ansvar og myndighet fremgår av kommuneloven § 77 med tilhørende forskrifter.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukket møte i kommunens folkevalgte organer. Kommunestyret kan bestemme, i forskrift eller for ett enkelt møte, at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutvalg § 4.

Fullmakt til kontrollutvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis kontrollutvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og reglement og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommande møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	12 av 61

6 Formannskapet

6.1 Formannskapets oppgaver

Formannskapet skal ivareta følgende oppgaver:

- Forberede og koordinere kommunens planarbeid; planstrategi, kommuneplan, og handlingsprogram med økonomiplan, og være kommuneplanutvalg.
- Behandle utbyggingsavtaler og innstille til kommunestyret
- Ha ansvar for samferdselspolitikk, boligpolitikk, næring og landbruk.
- Ivareta funksjonen som valgstyre.
- Ivareta oppgaven som kommunens klageinstans der klagemyndighet ligger til kommunen, herunder ved tildeling av fysioterapihjemler og legehjemler.
- Behandle klager på vedtak i saker etter jordloven § 9 (deling av landbrukseiendom) og § 12 (omdisponering av dyrka og dyrkbar mark).
- Ivareta oppgaven som rådmannens nærmeste overordnede så fremt ikke annet er avtalt.
- Ivareta oppgaver som følger av myndighetsutøvelsens pkt. 6.2 og 6.3.
- Holdes orientert om ledighet i stillinger direkte underlagt rådmannen (etatssjefer og andre) og delta i rådmannens ansettelsesprosess i slike saker dersom formannskapet spesielt ber om det.
- Delta i Follomøter

Formannskapet skal orienteres om større saker som vil komme opp. Det skal settes av egen tid til slike orienteringer – med samtaler der representantene kan bidra med tidlig tanke- og kunnskapsutveksling før endelig innstilling, forpliktende argumentasjon og formell politisk behandling skjer.

Formannskapet skal være orientert om status i det regionale samarbeidet og være kontaktorgan for kommunens representanter i styrende organer.

6.2 Formannskapets generelle myndighet

Formannskapet har myndighet til å:

- legge frem innstilling i saker om handlingsprogram/økonomiplan og budsjett og saker om vesentlige endringer i disse til kommunestyret i henhold til kommunelovens bestemmelser (jf. kommuneloven § 8 nr. 3, §§ 44 og 45)
- legge frem innstilling i sak om årsregnskapet, jf. kommuneloven § 48 nr. 3
- legge frem innstilling overfor kommunestyret i alle saker hvor ikke annet følger av lov og hvor ikke myndigheten ved reglement er lagt til annet folkevalgt organ
- innstille til kommunestyret ved ansettelse av rådmann og revisor
- fastsette rådmannens lønns- og arbeidsvilkår
- fatte vedtak i hastesaker etter kommunelovens bestemmelser (§13)
- avgjøre deltakelse i prosjekter mv.
- avgjøre igangsetting av tiltak på bakgrunn av tilsagn om tilskudd
- avgjøre søknader om ettergivelse av skatt i henhold til skattebetalingsloven §§ 41 og 42
- dispensere i enkeltsaker fra retningslinjer for behandling av søknader om startlån

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	13 av 61

- fatte vedtak i saker innen næring og landbruk
- fatte vedtak i kommuneplansaker herunder dispensasjoner
- ivareta oppgaver som kommunens klageinstans i henhold til forvaltningslovens § 28
- avgjøre lovpålagte saker hvor beslutning ikke er delegert til andre folkevalgte organer eller administrasjonen
- treffe alle avgjørelser etter valgloven som kan delegeres (som Valgstyre)

6.3 Formannskapetets myndighet i økonomiske saker

Formannskapet har myndighet til å:

- innen sitt ansvarsområde foreta budsjettreguleringer innen et tjenesteområde i det tjenestebaserte budsjettet som ikke endrer den totale rammen for tjenesteområdet.
- foreta endringer i investeringsbudsjettet når slik endring gjelder økning i bevilgning til et prosjekt i det vedtatte budsjett, og dekning skjer ved at bevilgning til et annet prosjekt reduseres tilsvarende, innenfor en beløpsgrense på kr 2 500 000 pr. prosjekt
- disponere Formannskapetets disposisjonskonto 147090 1100 100 Andre bidrag/overføringer
- disponere konto 149090 1100 100 Øvrige bevilgninger
- disponere konto 25650622 Vedlikehold/rehabilitering etter innstilling fra Hovedutvalg for teknikk og miljø

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	14 av 61

7 Faste utvalg

7.1 Hovedutvalg for oppvekst og kultur (HOK)

7.1.1 Utvalgets oppgaver og ansvar

Hovedutvalget har det politiske ansvar for følgende områder:

Grunnskolen
Skolefritidsordninger
Barnehager
Voksenopplæring
Kulturskolen
Oppvekst og nærmiljø
Bibliotek
Kulturformidling
Kulturminnevern
Generelle kulturpolitiske tiltak, fritidstilbud til barn og unge, arbeid overfor frivillige lag og organisasjoner
Veinavsaker

Utvalget skal ha ansvar for:

- Den politiske styringen av planarbeidet innen sitt ansvarsområde, med særlig ansvar for å ivareta helhet og sammenheng.
- Utrede, gi råd, tilrettelegge avgjørelser for kommunestyret i større prinsipielle saker innen sitt ansvarsområde.
- Være ideskapingsforum, kommunikasjonsforum og ivareta ombudsrollen.
- Utvalget har ansvar for plassering av minnesmerker/kunstneriske arbeider i det offentlige rom eller i kommunens eiendommer.
- Ivareta kommunens ansvar etter opplæringslova kapittel 13, i hovedsak § 13-10.
- Utvalget velger representanter i utvalg under hovedutvalget, herunder skolenes samarbeidsutvalg.
- Det skal velges en representant fra utvalget som skal delta på møtene i Ungdomsrådet. Denne representanten blir Ungdomsrådets kontaktledd til det politiske miljøet.
- Utvalget har avgjørelsesmyndighet i nærmere bestemte saker, jf. pkt. 7.1.2 og 7.1.3.

7.1.2 Utvalgets generelle myndighet

Med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 2 delegeres utvalget avgjørelsesmyndighet i alle saker innen utvalgets ansvarsområde, med mindre det følger av lov og reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt organ eller rådmannen.

Utvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 6 opprette tidsbegrensede utvalg (ad hoc utvalg) for å arbeide med saker innenfor utvalgets arbeidsområde.

I saker som skal avgjøres av kommunestyret, innstiller utvalget direkte til Kommunestyret. Unntak gjelder for saker som medfører endringer i vedtatt budsjett/økonomiplan, hvor formannskapet har innstillingsmyndighet.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	15 av 61

7.1.3 Utvalgets myndighet i økonomiske saker

Hovedutvalget gis myndighet innen sitt ansvarsområde til å foreta budsjettreguleringer innen tjenesteområder i det tjenestebaserte budsjettet som ikke hindrer vedtatt gjennomføring av omfang og kvalitet på tjenesten, og mellom tjenesteområder begrenset oppad til 2 % av tjenesteområdenes rammer forutsatt at dette ikke hindrer gjennomføring av politiske vedtak.

Hovedutvalget gis myndighet til å foreta endringer i investeringsbudsjettet innenfor sitt rammeområde når slik endring gjelder økning i bevilgning til et prosjekt, og dekning skjer ved at bevilgningen til et annet prosjekt innen samme rammeområde reduseres tilsvarende, innenfor en beløpsgrense på kr 1 000 000.

Hovedutvalget gis myndighet til å disponere avsetninger til disposisjonsfond når avsetningen er gjort på kapitler innenfor hovedutvalgets ansvarsområde. Hovedutvalget gis myndighet til å disponere bundet driftsfond innenfor forutsetningene for bruk av midlene.

7.1.4 Fullmakt til hovedutvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis hovedutvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under hovedutvalgets ansvarsområde og reglement og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkomende møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	16 av 61

7.2 Hovedutvalg for helse og sosial (HHS)

7.2.1 Utvalgets oppgaver og ansvar

Hovedutvalget har det politiske ansvar for følgende områder:

Forebyggende og kurativt helsearbeid
Miljørettet helsevern
Eldreomsorg
Sosiale tiltak og tjenester
Barnevern
Tiltak for flyktninger
Alkohol- og skjenkesaker
Frivilligsentralen

Utvalget skal ha ansvar for:

- Den politiske styringen av planarbeidet innen sitt ansvarsområde, med særlig ansvar for å ivareta helhet og sammenheng.
- Utrede, gi råd og tilrettelegge avgjørelser for kommunestyret i større prinsipielle saker innen sitt ansvarsområde.
- Være ideskappingsforum, kommunikasjonsforum og ivareta ombudsrollen med ansvar for utvalgets saksområder.
- Utvalget har avgjørelsesmyndighet i nærmere bestemte saker, jf. pkt. 7.2.2 og 7.2.3.
- Utvalget skal ivareta oppgaven som kontrollorgan i henhold til alkoholloven.

7.2.2 Utvalgets generelle myndighet

Med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 2 delegeres utvalget avgjørelsesmyndighet i alle saker innen utvalgets ansvarsområde, med mindre det følger av lov og reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt organ eller rådmannen.

Utvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 6 opprette tidsbegrensede utvalg (ad hoc utvalg) for å arbeide med saker innenfor utvalgets arbeidsområde.

I saker som skal avgjøres av kommunestyret innstiller utvalget direkte til kommunestyret. Unntak gjelder for saker som medfører endringer i vedtatt budsjett/økonomiplan, hvor formannskapet har innstillingsmyndighet.

Hovedutvalg for helse og sosial har myndighet til å:

- Avgjøre salgs- og skjenkebevillingssaker som er av prinsipiell karakter eller i strid med vedtatte planer eller politiske vedtak, jf. pkt. 9.5.
- Behandle klager på rådmannens vedtak i salgs- og skjenkebevillingssaker, med unntak av vedtak om prikktildeling etter alkoholforskriften § 10-3.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	17 av 61

7.2.3 Utvalgets myndighet i økonomiske saker

Hovedutvalget gis myndighet innen sitt ansvarsområde til å foreta budsjettreguleringer innen tjenesteområder i det tjenestebaserte budsjettet som ikke hindrer vedtatt gjennomføring av omfang og kvalitet på tjenesten, og mellom tjenesteområder begrenset oppad til 2 % av tjenesteområdenes rammer forutsatt at dette ikke hindrer gjennomføring av politiske vedtak.

Hovedutvalget gis myndighet til å foreta endringer i investeringsbudsjettet innenfor sitt rammeområde når slik endring gjelder økning i bevilgning til et prosjekt, og dekning skjer ved at bevilgningen til et annet prosjekt innen samme rammeområde reduseres tilsvarende, innenfor en beløpsgrense på kr 1 000 000.

Hovedutvalget gis myndighet til å disponere avsetninger til disposisjonsfond når avsetningen er gjort på kapitler innenfor hovedutvalgets rammeområde. Hovedutvalget gis myndighet til å disponere bundet driftsfond innenfor forutsetningene for bruk av midlene.

7.2.4 Fullmakt til hovedutvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis hovedutvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under hovedutvalgets ansvarsområde og reglement og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkomende møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	18 av 61

7.3 Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM)

7.3.1 Utvalgets oppgaver og ansvar

Hovedutvalget har det politiske ansvar for følgende områder:

Byggesaker

Reguleringssaker, herunder forberede ev. utbyggingsavtaler

Vann, avløp og renovasjon

Kommunale veier, herunder gang- og sykkelveier

Trafikksikkerhet

Forvaltning av kommunale bygg og anlegg

Idretts- og friluftssaker

Utvalget skal ivareta:

- Den politiske styringen av planarbeidet innen sitt ansvarsområde, med særlig ansvar for å ivareta helhet og sammenheng.
- Utrede, gi råd og tilrettelegge avgjørelser for kommunestyret i større prinsipielle saker innen sitt ansvarsområde.
- Være ideskapingsforum, kommunikasjonsforum og ivareta ombudsrollen med ansvar for utvalgets saksområder.
- Utvalget skal ivareta de oppgaver som etter lov er tillagt det faste utvalg for plansaker.
- Utvalget har avgjørelsesmyndighet i nærmere bestemte saker, jf. pkt. 7.3.2 og 7.3.3.

7.3.2 Utvalgets generelle myndighet

Med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 2 delegeres utvalget avgjørelsesmyndighet i alle saker innen utvalgets ansvarsområde, med mindre det følger av lov og reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt organ eller administrasjonen.

Utvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 6 opprette tidsbegrensede utvalg (ad hoc utvalg) for å arbeide med saker innenfor utvalgets arbeidsområde.

I saker som skal avgjøres av kommunestyret innstiller utvalget direkte til kommunestyret. Unntak gjelder for saker som medfører endringer i vedtatt budsjett/økonomiplan, hvor formannskapet har innstillingsmyndighet.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	19 av 61

7.3.3 Utvalgets myndighet i økonomiske saker

Hovedutvalget gis myndighet innen sitt ansvarsområde til å foreta budsjettreguleringer innen tjenesteområder i det tjenestebaserte budsjettet som ikke hindrer vedtatt gjennomføring av omfang og kvalitet på tjenesten, og mellom tjenesteområder begrenset oppad til 2 % av tjenesteområdenes rammer forutsatt at dette ikke hindrer gjennomføring av politiske vedtak.

Hovedutvalget gis myndighet til å foreta endringer i investeringsbudsjettet innenfor sitt rammeområde når slik endring gjelder økning i bevilgning til et prosjekt, og dekning skjer ved at bevilgningen til et annet prosjekt innen samme rammeområde reduseres tilsvarende, innenfor en beløpsgrense på kr 1 000 000.

Hovedutvalget gis myndighet til å disponere avsetninger til disposisjonsfond når avsetningen er gjort på kapitler innenfor hovedutvalgets rammeområde. Hovedutvalget gis myndighet til å disponere bundet driftsfond innenfor forutsetningene for bruk av midlene.

Hovedutvalget innstiller til formannskapet i saker om disponering av fond opprettet av kommunestyret i K-sak 30/14: Vedlikehold/rehabilitering, konto 25650622.

7.3.4 Fullmakt til hovedutvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis hovedutvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under hovedutvalgets ansvarsområde og reglement og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommende møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	20 av 61

7.4 Klima- og miljøutvalg (KMU)

7.4.1 Utvalgets oppgaver og ansvar

Utvalget har ansvar for følgende områder:

Klimasaker
Naturmangfold
Landbruk og forurensning
Handlingsplan for klima og energi, herunder klimatilpasning
Plan for naturmangfold
Sykkel- og gåstrategi med tiltaksplan
Temaplan for vannmiljø

Utvalget skal ha ansvar for:

- Den politiske styringen av planarbeidet innen sitt ansvarsområde, med særlig ansvar for å ivareta helhet og sammenheng
- Utrede, gi råd, tilrettelegge avgjørelser for kommunestyret i større prinsipielle saker innen sitt ansvarsområde
- Være ideskappingsforum, kommunikasjonsforum og ivareta ombudsrollen med ansvar for utvalgets saksområder
- Behandle regionale planer som omfatter utvalgets saksområde
- Være pådriver for at planene innenfor utvalgets saksområde blir fulgt opp og revidert i tråd med Planstrategien
- Utvalget har avgjørelsesmyndighet i nærmere bestemte saker, jf. pkt. 7.6.2 og 7.6.3.

For å ivareta prioriterte sektorovergrepene miljø saker skal utvalget ha rett til å uttale seg i følgende saker:

- Rullering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel
- Reguleringsplaner hvor avveining mellom vekst og vern er spesielt utfordrende. Utvalget får varsel om oppstart av reguleringsplaner og vurderer selv hvilke planer de ønsker å uttale seg til.
- Hovedplan for vann og avløp
- Tiltaksplan for trafiksikkerhet
- Forvaltningsplan for statlige sikrede friluftsområder
- Tiltaksplan for idrett, nærmiljø og friluftsliv

Rådmannen og ordfører vurderer fortløpende hvilke saker som utvalget skal uttale seg om og hvilke enkeltsaker utvalget skal behandle.

7.4.2 Utvalgets generelle myndighet

Med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 2 delegeres utvalget avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker etter lovverket innen utvalgets ansvarsområde, med mindre det følger av lov og reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt organ eller rådmannen.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	21 av 61

7.4.3 Utvalgets myndighet i økonomiske saker

Utvalget innstiller til formannskapet om disponering av eventuelle budsjettmidler til målrettede klima- og miljøtiltak. Utvalget innstiller til formannskapet om retningslinjer for slike tilskudd.

7.4.4 Fullmakt til utvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis utvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under utvalgets ansvarsområde og reglement og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommende møte etter ferier.

7.4.5 Utvalget evalueres innen første halvår 2021.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	22 av 61

7.5 Plan- og byggekomiteen

7.5.1 Plan- og byggekomiteens oppgaver, ansvar og myndighet

Komiteen skal ivareta den politiske styring av planlegging og oppfølging av kommunale bygge- og ombyggingsprosjekter (bygg) med en kostnadsramme over kr 10 000 000 og som er vedtatt av kommunestyret. Prosjekter under kr 10 000 000 ivaretas av rådmannen.

Dersom det underveis i prosjektforløpet fremkommer informasjon som tilsier at prosjektets samlede budsjettamme overskrides skal det legges frem sak for formannskap og kommunestyre.

7.5.2 Opprettelse av prosjekter (> kr 10 000 000)

Prosjekter etableres ved bestilling i form av enten:

- vedtak gjennom handlingsprogram med økonomiplan, eller
- særskilt kommunestyrevedtak

7.5.3 Planlegging og gjennomføring av prosjekter

Planlegging av byggeprosjekter (bygg) gjennomføres i ulike faser. Faseinndelingen avhenger av prosjektets omfang og kompleksitet, samt hvorvidt det er behov for omregulering/regulering av tomta. På store prosjekter benyttes normalt faser i tråd med byggebransjens standard faseinndeling:

1. Mulighetsstudiefase
2. Forprosjektfase
3. Anskaffelsesfase
4. Byggefase
5. Overtakelsesfase
6. Garantifase (slutfase)

På mindre og enklere prosjekter kan faseinndelingen fravikes. Ved en enklere faseinndeling skal fortsatt de ulike beslutningspunktene (BP) og brukerinvolveringene ivaretas.

1. Mulighetsstudiefase (MS):

En kravspesifikasjon fremskaffes. Dette vil normalt være et rom- og funksjonsprogram i henhold til kommunestyrets vedtak.

Kravspesifikasjonen legges til grunn for en sak i Plan- og byggekomiteen (PBK) som fastsetter rammene for utarbeidelse av mulighetsstudie, herunder bygningsareal og tomteareal som skal benyttes, miljøambisjoner, entrepriseform og eventuelle andre føringer som skal legges til grunn. Behovet for omregulering/regulering avklares og prosessen frem til oppstart av planleggingsfase/byggefase beskrives (**BP 1**).

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	23 av 61

- Ved eventuell omregulering/regulering inngår mulighetsstudiet i dette arbeidet
- Reguleringen skal normalt ha vært til 1. gangs behandling i Hovedutvalg for teknikk og miljø før byggesaken videreføres
- Mulighetsstudiet skal utgjøre et volumstudie, infrastruktur samt øvrige overordnede forhold som lys, grunnforhold , støy mm og avdekke hvorvidt aktuelle tomtealternativ har tilstrekkelig areal og arrondering for den nødvendige bygningsmassen.

2. Forprosjektfase:

Med bakgrunn i føringer fra reguleringsarbeidet/BP1 bestiller rådmannen utarbeidelse av forprosjekt. Arkitekten utarbeider normalt 1-3 ulike utforminger av bygningsmassen, herunder fasader, takform og romløsninger. Alternativene behandles i PBK, relevante hovedutvalg, formannskap og kommunestyre (**BP 2**).

Relevante råd og interesseorganisasjoner skal få uttale seg til planene i løpet av forprosjektfasen, herunder bl.a. Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, eldrerådet og ungdomsrådet.

Forprosjektet presenteres for og vedtas av PBK (**BP 3**).

3. Anskaffelsefase:

Rådmannen gjennomfører anskaffelsesfasen i samsvar med anskaffelsesregelverket. PBK beslutter videreføring av prosjektet basert på resultatene av gjennomført konkurranse (**BP 4**).

Kontrakten undertegnes av ordfører.

4. Byggefase:

Byggeprosjektet gjennomføres av rådmannen med jevnlig (kvartalsvis) rapportering til PBK. PBK rapporterer etter behov til formannskapet.

Kunstkomiteen må involveres tidlig i byggefasen for å avklare behov for tekniske tilpasninger.

5. Overtagelsefase:

Gjennomføres av rådmannen.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	24 av 61

6. Garantifase (slutfase).

Kompetanse- og erfaringsoverføring er en del av prosjektprosessen, og sikres ved utarbeidelse av en sluttrapport for prosjektet.

Rapportering skjer i henhold til de opprinnelige planer og mål for prosjektet, eventuelt korrigert for vedtatte endringer underveis i prosjektet.

Sluttrapporten skal bl.a. inkludere følgende:

- Måloppnåelse
- Regnskaps- og nøkkeltall mot budsjett/kalkyle
- Vurdering av fremdriften mot opprinnelig tidsplan
- Evaluering av prosjekteringsgruppe
- Evaluering av entreprenør
- Evaluering av prosjekt- og byggeledelse
- Evaluering av entreprisreform

Sluttrapport utarbeides etter endt prøvedriftsfase (normalt 6-12 mnd). Garantitiden løper videre.

Sluttrapporten behandles av Plan- og byggekomiteen, formannskapet og kommunestyret.

7.5.4 Fullmakt til utvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis utvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under utvalgets ansvarsområde og reglement, og ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommende møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	25 av 61

7.6 Administrasjonsutvalget

7.6.1 Utvalgets oppgaver og ansvar

Administrasjonsutvalget har oppgaver og ansvar for saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte, jf. kommunelovens § 25.

Utvalget skal ivareta:

- Den politiske styringen av planarbeidet innen sitt ansvarsområde, med særlig ansvar for å ivareta helhet og sammenheng.
- Sikre god kontakt og kommunikasjon mellom kommunens politiske organer, administrasjonen og de ansattes organisasjoner
- Gi råd og tilrettelegge avgjørelser for kommunestyret i større prinsipielle saker innen sitt ansvarsområde, herunder kommunens arbeidsgiverpolitiske område; lønn, arbeidsgiverpolitiske retningslinjer og andre planer og saker innen dette området.
- Utvalget har avgjørelsesmyndighet i nærmere bestemte saker, jf. pkt. 7.4.2 og 7.4.3.

7.6.2 Utvalgets generelle myndighet

Med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 2 delegeres utvalget avgjørelsesmyndighet i alle saker innen utvalgets ansvarsområde, med mindre det følger av lov og reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt organ eller rådmannen.

Utvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 6 opprette tidsbegrensede utvalg (ad hoc utvalg) for å arbeide med saker innenfor utvalgets arbeidsområde.

7.6.3 Utvalgets myndighet

Administrasjonsutvalget har myndighet til å:

- ansette i to stillinger i politisk sekretariat som har ansvar for formannskap og kommunestyre
- holdes orientert om ledighet i enhetslederstillinger og delta i rådmannens ansettelsesprosess i slike saker dersom utvalget spesielt ber om det
- avgjøre ankesaker fra tillitsvalgte
- vedta omplassering, suspensjon, oppsigelse og avskjed i de stillinger hvor utvalget har ansettelsesmyndighet
- avgjøre permisjoner, redusert arbeidstid, deltid utover de rammer som er delegert til rådmannen
- avgjøre andre personalfaglige saker i henhold til gjeldende lovgivning og hvor myndigheten ikke er delegert til annet folkevalgt organ eller til rådmannen.

Administrasjonsutvalget tilrettelegger for tilsetninger som skjer i kommunestyret eller formannskapet.

7.6.4 Fullmakt til administrasjonsutvalgets leder i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis administrasjonsutvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under administrasjonsutvalgets ansvarsområde og reglement og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommende møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	26 av 61

7.7 Forhandlingsutvalget

7.7.1 Utvalgets oppgaver og ansvar

Forhandlingsutvalget forbereder og gjennomfører forhandlinger/drøftinger med arbeidstakerorganisasjonene og enkeltarbeidstakere i saker der disse etter gjeldende lovverk og avtaleverk har forhandlingsrett.

7.7.2 Utvalgets generelle myndighet

Med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 2 delegeres utvalget avgjørelsesmyndighet i alle saker innen utvalgets ansvarsområde, med mindre det følger av lov og reglement at myndigheten tilligger kommunestyret, et annet folkevalgt organ eller rådmannen.

Utvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 10 nr. 6 opprette tidsbegrensede utvalg (ad hoc utvalg) for å arbeide med saker innenfor utvalgets arbeidsområde.

7.7.3 Utvalgets myndighet

Forhandlingsutvalget har myndighet til å:

- gjennomføre, godkjenne og avslutte lokale forhandlinger i henhold til Hovedavtalen og hovedtariffavtalen for alle stillinger/områder, med unntak av lønn til rådmann der utvalget har innstillingsrett til formannskapet.
- avgjøre spørsmål om lønns-, kompensasjons- og arbeidsordninger der myndigheten ikke er delegert til annet folkevalgt organ eller til rådmann.
- avgjøre rammer for lønnsfastsettelse for alle stillinger der myndigheten ikke er delegert til annet folkevalgt organ eller til rådmann.
- videredelegere oppgaver til rådmannen.

7.7.4 Fullmakt til utvalgets leder

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis utvalgets leder fullmakt til å avgjøre hastesaker som hører inn under utvalgets ansvarsområde og reglement, og som ikke er prinsipielle. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommende møte etter ferier.

Utvalgets leder skal representere kommunen som arbeidsgiver ved arbeidskonflikt f.eks. streik, sentral nemnd etc.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	27 av 61

7.8 Eldrerådet

Oppgaver og ansvar

Eldrerådet er et rådgivende organ for kommunen.

Rådet skal ha til behandling alle saker som angår levekårene for eldre.

Eldrerådet skal alltid ha anledning til å uttale seg om

- Tiltak og planer i helse- og sosialsektoren som vedrører eldre
- Saker med særlig interesse for eldre; for eksempel saker som gjelder kommunens boligprogram og reguleringsplaner, samferdselssaker og kommunikasjonsplaner og kulturelle tiltak.
- Alle kommunale tiltak som gjelder eldre.

Eldrerådet har rett til å uttale seg før kommunestyret vedtar reglement, budsjett og sekretærordning for rådet.

Eldrerådet kan for øvrig selv ta opp saker som angår eldre i kommunen.

Årsmelding

Eldrerådet skal hvert år utarbeide en årsmelding om rådets virksomhet. Meldingen legges frem for kommunestyret til orientering. Loven inneholder ikke noen krav til form eller innhold. Den bør imidlertid inneholde blant annet:

- Oversikt over rådets medlemmer.
- Antall møter og saker.
- Oversikt over saker fra kommunen til uttalelse og i hvilken utstrekning rådets uttalelser er blitt tatt hensyn til.
- Oversikt over saker som rådet har behandlet.
- Samarbeid med andre eldreråd.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	28 av 61

7.9 Ungdomsrådet

Oppgaver og ansvar

Ungdomsrådet er et rådgivende organ for kommunen.

Rådet skal ha til behandling alle saker som angår levekårene for barn og unge.

Ungdomsrådet skal alltid ha anledning til å uttale seg om:

- Tiltak og planer i helse- og sosialsektoren som vedrører barn og unge.
- Saker med særlig interesse for barn og unge; for eksempel saker som gjelder kommunens felles planer og retningslinjer for skole, kommunens kommunikasjonsplaner og kulturelle tiltak
- Alle kommunale tiltak som gjelder barn og unge.

Årsmelding

Ungdomsrådet skal hvert år utarbeide en årsmelding om rådets virksomhet. Meldingen legges frem for kommunestyret til orientering. Årsmeldingen bør inneholde blant annet:

- Oversikt over rådets medlemmer.
- Antall møter og saker.
- Oversikt over saker fra kommunen til uttalelse og i hvilken utrekning rådets uttalelser er blitt tatt hensyn til.
- Oversikt over saker som har kommet fra andre og saker som rådet selv har tatt opp.
- Samarbeid med andre ungdomsråd.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	29 av 61

7.10 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Oppgaver og ansvar

Ås kommunes råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er et samarbeids- og rådgivende organ for kommunen. Rådmannen sørger for nødvendig utredningskapasitet innenfor de enkelte saksfelt. Rådet skal arbeide etter prinsippet om funksjonshemmedes fulle deltaking og likestilling i samfunnet.

Rådet skal arbeide med, få seg forelagt og kunne uttale seg om saker som gjelder:

- Universell utforming og tiltak vedrørende tilgjengelighet for funksjonshemmede.
- Allmenne tiltak og tjenester som også berører funksjonshemmede.
- Kommunens ordinære budsjett- og planarbeid på ulike områder.
- Andre saker som er av prinsipiell interesse for funksjonshemmede.

Rådet kan ta opp og utrede saker på eget initiativ og drive informasjonsarbeid.

Årsmelding

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal hvert år utarbeide en årsmelding om rådets virksomhet. Meldingen legges frem for kommunestyret til orientering.

Årsmeldingen bør inneholde blant annet:

- Oversikt over rådets medlemmer.
- Antall møter og saker.
- Oversikt over saker fra kommunen til uttalelse og i hvilken utrekning rådets uttalelser er blitt tatt hensyn til.
- Oversikt over saker som har kommet fra andre og saker som rådet selv har tatt opp.
- Samarbeid med andre råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	30 av 61

7.11 Ad hoc utvalg

7.11.1 Oppgaver og ansvar

Ad hoc utvalg kan oppnevnes for enkeltstående utredningsoppgaver. Ad hoc utvalg skal gis et mandat og en tidsramme for sitt arbeid. Når oppdraget som er gitt i mandatet er fullført, oppløses ad hoc utvalget. Det organ som har oppnevnt et ad hoc utvalg, eller kommunestyret, kan når som helst oppløse ad hoc utvalget.

7.11.2 Hensynet til rådmannens utredningsplikt

For at rådmannens utredningsplikt skal ivaretas, særlig for å sikre at faglige, økonomiske og forvaltningsmessige hensyn blir ivaretatt, skal innstillinger/sluttrapporter fra ad hoc utvalg oversendes til administrasjonen for saksutredning før saken legges frem for ordinær politisk behandling med ad hoc utvalgets innstilling.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	31 av 61

8 Ordfører

8.1 Ordførerens oppgaver og ansvar

Ordfører er ombud for alle valgte representanter.

Ordfører skal holde seg løpende orientert om kommunens virksomhet. Som et ledd i dette kan ordfører søke kontakt og informasjon i administrasjonen på alle nivå.

Ordfører er leder for kommunestyre og formannskap. Ordfører skal være møteleder for Barn og unges kommunestyre som også skal være jury for Ås kommunes miljøvernpris, jf. K-sak 63/04.

Ordfører har møte- og talerett i alle kommunale organer, men bare stemmerett og forslagsrett hvis vedkommende er valgt medlem. Ordfører kan la seg representere ved annet medlem av kommunestyret i organer hvor han eller hun ikke er medlem.

Jf. kommuneloven § 9 nr. 4.

8.2 Ordførerens myndighet

- Ordføreren representerer kommunen utad, og er kommunens rettslige representant og underskriver på kommunens vegne i alle tilfeller hvor myndigheten ikke er tildelt andre, jf. kommunelovens § 9 nr. 3.
- I krisesituasjoner er ordfører kommunens talsperson og leder av beredskapsrådet i henhold til Plan for Ås kommunes kriseledelse.
- Ordføreren delegeres myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell art, som i reglementet er delegert til et folkevalgt organ, dersom utsettelse av tidshensyn eller annen tvingende grunn vil være til ulempe for saken eller for den saker gjelder, og det ikke er mulig å innkalle vedkommende utvalg. Bestemmelsen gjelder kun dersom det ikke er mulig å sammenkalle et organ med myndighet etter kommunelovens § 13. Vedtak fattet etter denne bestemmelse skal snarest mulig refereres for det aktuelle folkevalgte organ.
- Ordfører har myndighet til å gi tilsagn på tomt og avtale pris med søkeren til kommunale næringstomter.
- Ordfører kan for kvalitetssikring av eget arbeid, rekvirere saksbehandlerkapasitet fra rådmannen.
- Ordfører godkjenner stillingsbeskrivelser i de to stillingene i politisk sekretariat der administrasjonsutvalget har ansettelsesmyndighet. Ordfører prioriterer arbeidsoppgavene til disse stillingene.
- Når ordfører på vegne av formannskapet gir gaver av økonomisk verdi skal dette refereres i førstkommande møte.

8.3 Myndighet ved rådmannens inhabilitet

Ordfører delegeres myndighet til å treffe vedtak i saker som er delegert til rådmannen i de tilfeller hvor rådmannen selv - og dermed hele administrasjonen - er inhabil. Den samme bestemmelsen gjelder med hensyn til å gi innstillinger til folkevalgte organer i de tilfeller hvor rådmannen selv - og dermed hele administrasjonen - er inhabil.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	32 av 61

8.4 Myndighet til leder (ordfører) i valgsaker

Leder for valgstyret delegeres myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

8.5 Fullmakt til ordføreren i ferier

I tiden fra siste møte før ferier til første møte etter ferier, gis ordføreren fullmakt til å avgjøre saker som ikke er prinsipielle og som haster, og som hører inn under formannskapetets ansvarsområde og reglement. Avgjørelser fattet i medhold av dette refereres i førstkommande møte etter ferier.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	33 av 61

9 Rådmann

9.1 Rådmannens oppgaver og ansvar etter kommuneloven

(§ 23 nr. 1) Rådmannen er den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon, med de unntak som følger av lov, og innenfor de rammer som kommunestyret fastsetter.

(§ 23 nr. 2) Rådmannen skal påse at de saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Rådmannen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

(§ 23 nr. 3) Rådmannen har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle kommunale folkevalgte organer med unntak av kontrollutvalget.

(§ 23 nr. 4) Kommunalt folkevalgt organ kan gi rådmannen myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet.

(§ 24 nr. 1) Kommunestyret kan tildele formannskapet, utvalg, styret for institusjon eller rådmannen myndighet til å opprette og nedlegge stillinger og til å treffe avgjørelser i personalsaker.

Rådmannen har ansvar for:

- Sørge for en god forvaltning og effektiv bruk av kommunens økonomiske ressurser, herunder etablere rutiner for effektiv internkontroll og kvalitetsstyring.
- I samarbeid med de folkevalgte, å tilrettelegge for gode politiske prosesser.
- Lede administrasjonens arbeid med å forberede saker for politiske organer og se til at disse er forsvarlig utredet med hensyn til helhetsspektiv og konsekvenser for økonomi, personell og publikums krav til tjenester.
- Lede administrasjonens arbeid med det strategiske plan- og utviklingsarbeidet i kommunen.
- Iverksette de vedtak som blir gjort i politiske organer.
- Videreutvikle, kvalitetssikre og gjennom innstillinger til politiske organer foreslå tilpasninger av kommunens tjenester til innbyggerne.
- Iverksette kommunens arbeidsgiverstrategi i samsvar med kommunestyrets vedtak.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	34 av 61

9.2 Rådmannens generelle myndighet

Rådmannen delegeres myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter, jf. kommunelovens § 23 nr. 4, dersom myndighet ved lov eller reglement ikke er lagt til annet organ. Dette gjelder saker som avgjøres på bakgrunn av lover, forskrifter, reglementer, retningslinjer og andre politiske vedtak og hvor viktige skjønsmessige sider ved avgjørelsen anses klarlagt. Dersom en sak kommer inn på politiske eller skjønsmessige vurderinger eller prioriteringer som ikke er avklart, har rådmannen en plikt til å legge saken frem for politisk behandling.

Rådmannen delegeres behandlingsansvaret (gjennomføring og det daglige ansvaret) for internkontroll og personvern etter personopplysingsloven og EUs personvernforordning.

Rådmannen kan gjøre nødvendige justeringer i Ås kommunes reglementer ut fra endringer i lovverket. Dette rapporteres til det aktuelle organ.

Rådmannen skal utøve sin myndighet i henhold til lov, forskrift, reglementer, retningslinjer, planer og andre vedtak vedtatt av kommunestyret. Rådmannen kan videre-delegere sin myndighet til administrasjonen, dersom ikke kommunestyret har bestemt noe annet. Ved videredelegering er det fortsatt rådmannen som står ansvarlig overfor kommunestyret.

I krisesituasjoner i fredstid har rådmannen, eller den som ivaretar rådmannens fullmakter ved rådmannens fravær, fullmakter til å disponere midler fra kommunens budsjett, omdisponere personell m.m. etter Plan for Ås kommunes kriseledelse. Rådmannen er leder for kriseledelsen.

Rådmannen står ansvarlig overfor kommunestyret for alle avgjørelser som fattes av administrasjonen. Rådmannen skal rapportere til politiske organer i tertialrapporter og årsmelding og for øvrig etter kommunestyrets bestemmelse. Rådmannen har ansvar for å rapportere i hvilken grad politisk vedtatte mål er nådd så vel faglig som økonomisk.

Rådmannen skal rapportere til kommunestyret dersom rådmannen av økonomiske, faglige eller andre grunner ikke er i stand til å anvende den delegerte myndighet eller ivareta det oppfølgingsansvar som kan ligge implisitt i en delegering.

Rapportene skal være i en slik form at de gir de politiske organer et godt grunnlag for arbeidet med handlingsprogram og budsjett og tidlig avdekker eventuelle behov for justeringer.

Rådmannen har myndighet til å innstille i alle saker som legges frem for hovedutvalgene, formannskapet og andre kommunale folkevalgte organer når organet er det første folkevalgte organ som behandler en sak. Myndigheten gjelder likevel ikke rene politiske saker som for eksempel innstilling i forbindelse med konstituering og valg til politiske verv.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	35 av 61

9.3 Rådmannens myndighet som arbeidsgiver

Rådmannen har myndighet til å:

- opprette og nedlegge stillinger som ikke går utover rådmannens økonomiske fullmakter.
- tilsette i alle stillinger, med de unntak som følger av lovgivningen og med unntak for stillinger hvor myndigheten er lagt til andre organer. Under utøvelsen av denne myndighet skal Hovedavtalens medbestemmelsesregler legges til grunn.
- konstituere i alle stillinger unntatt rådmann.
- foreta suspensjon, oppsigelse og avskjed for de stillinger der rådmannen har ansettelsesmyndighet.
- innvilge permisjoner for alle ansatte i samsvar med permisjonsbestemmelsene
- avgjøre omplasseringer for ansatte i de stillinger der rådmannen har ansettelsesmyndighet
- tiltre Forhandlingsutvalget med fulle rettigheter

9.4 Rådmannens myndighet i økonomiske saker

9.4.1 Rådmannens myndighet i budsjettsaker

Rådmannen har myndighet til å fordele følgende budsjettmidler avsatt på tilleggsbevilgningskonto:

- Midler avsatt til lønnsjusteringer fordeles i henhold til vedtak
- Midler avsatt til pensjonsordninger
- Midler avsatt til vikarutgifter/sykepengeinntekter
- Midler avsatt til nye ressurskrevende brukere

Rådmannen har myndighet til å:

- foreta budsjettreguleringer innenfor et tjenesteområde i det tjenestebaserte budsjettet som ikke endrer den totale rammen for tjenesten. Alle budsjettreguleringer mellom tjenesteområder skal legges frem for vedtak i aktuelle hovedutvalg, formannskapet eller kommunestyret.
- overføre budsjettbeløp i investeringsbudsjettet som følge av forskyvning av prosjektenes fremdrift, ved at budsjettbeløp reduseres i regnskapsåret og overføres til påfølgende budsjettår. Prosjektenes totalbudsjett kan ikke endres
- underskrive kontrakter vedrørende prosjekter med en kostnadsramme på under kr 2 000 000.

Budsjettendringer skal meldes til hovedutvalg og formannskap.

9.4.2 Fondsforvaltning

Rådmannen gis fullmakt til å undertegne finansielle kontrakter i overensstemmelse med Reglement for finansforvaltning i Ås kommune.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	36 av 61

9.4.3 Anvisningsmyndighet

Rådmannen er av kommunestyret gitt anvisningsmyndighet for hele den kommunale forvaltning. Ordfører anviser utbetalinger til rådmannen.

9.4.4 Fordringer

Rådmannen delegeres myndighet til å:

- I. Avskrive konstaterte tap på krav når:
  - a. inkasso er forsøkt uten resultat
  - b. akkord er stadfestet
  - c. kravet er foreldet
  - d. utleggsforretning ikke har ført frem
  - e. debitor har fått en gjeldsordning utenfor eller innenfor gjeldsordningsloven
  - f. debitor er konkurs, død eller utvandret
  - g. debitors adresse er ukjent i mer enn 2 år
  - h. inkasso ikke er forsøkt, men det etter gitte kriterier er overveiende sannsynlig at inkasso vil gi negativt resultat, begrenset til kr 50 000 pr. krav.
- II. Øke tilbakebetalingstiden med inntil 1 år for krav uten tvangsgrunnlag, og tilsvarende tvangsgrunnlagets varighet for krav med tvangsgrunnlag.
- III For krav oversendt inkasso, inngå akkordløsning eller avtale om delvis sletting av krav, maksimalt 25 % av beløpet begrenset oppad til kr 60 000.
- IV Rådmannen delegeres myndighet til å begjære tvangssalg når det anses nødvendig for å ivareta kommunens interesser.

9.4.5 Boliglån og sosiallån

Rådmannen delegeres myndighet til å:

- I. Øke tilbakebetalingstiden med inntil 1 år.
- II. Endre låneform (eksempelvis fra serielån til annuitetslån).
- III. Gi betalingsutsettelse for en termin i inntil 1 år.
- IV. Redusere renten med inntil 2 prosentpoeng i forhold til den til enhver tid gjeldende rentesats for den angjeldende lånetype.
- V. Innvilge avdragsfrihet i inntil 5 år. Dersom dette også vil innebære forlengelse av tilbakebetalingstiden, gjelder punkt I over.
- VI. Slette inntil kr 10 000 av forfalt restanse og restgjeld begrenset oppad til kr 50 000 pr. lån.

Avskrivning av konstaterte tap på krav, endring av låne- og betalingsbetingelser og sletting utover det som er nevnt over, avgjøres av formannskapet.

9.5 Rådmannens myndighet i henhold til særlov

Kommunens myndighetsutøvelse etter særlovgivningen delegeres til rådmannen i saker hvor myndigheten, etter lov, forskrift eller kommunalt vedtak, ikke er lagt til annet organ. Dette gjelder ikke saker av prinsipiell karakter.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	37 av 61

9.6 Rådmannens myndighet på andre områder

9.6.1 Kjøp og salg av fast eiendom

Rådmannen har myndighet til avgjøre kjøp og salg av fast eiendom innenfor rammer og retningslinjer vedtatt av kommunestyret.

Rådmannens myndighet omfatter ikke kjøp av tomteområder som er avsatt til bolig- og næringsformål som skal godkjennes av kommunestyret.

9.6.2 Kommunal eiendomsforvaltning

Rådmannen har myndighet til å fatte vedtak i alle saker som anses for ikke-prinsipielle, herunder:

- tildele kommunale boliger i samsvar med Retningslinjer for tildeling av kommunale boliger, vedtatt av kommunestyret 09.10.02 i K-sak 52/02.
- leie ut kommunale lokaler og fastsette leiesats innen rammer og retningslinjer vedtatt av kommunestyret.
- inngå og si opp leiekontrakter i kommunale utleieboliger samt, ved vesentlig mislighold, heve leiekontrakter og begjære tvangsfravikelse.
- avgjøre søknader om prioritetsvikelse for kommunale heftelser når det fortsatt er god dekning.

Rådmannen har myndighet til å møte på kommunens vegne i alle kart- og delingsforretninger hvor kommunen er part. Rådmannen kan på vegne av kommunen rekvirere utført kartforretning når dette skjer i henhold til godkjent plan eller gyldig vedtak og saken ellers anses å ikke være av prinsipiell karakter.

Innenfor de budsjettmessige rammer har rådmannen myndighet til å ta nødvendige juridiske og tekniske avgjørelser i forbindelse med skjøtsel og drift av kommunens eiendommer og andre eiendommer der kommunen har slikt ansvar. Herunder kan rådmannen iverksette grenseoppgang mot naboer. Rådmannen kan likevel ikke vedta endringer som direkte eller indirekte kan berøre formål eller funksjoner i kommuneplan, reguleringsplan eller tilsvarende.

9.6.3 Planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter

Rådmannen har myndighet til å planlegge og gjennomføre byggeprosjekter under kr 10 000 000, jf. bestemmelsene om Plan- og byggekomiteen.

9.6.4 Uttalelser på kommunens vegne

Rådmannen delegeres myndighet til å avgi uttalelser på kommunens vegne til offentlige utredninger, lovforslag mv. når disse ikke anses å være av prinsipiell betydning eller ha spesiell politisk interesse.

9.6.5 Kommunale rettssaker

Rådmannen delegeres myndighet til å

- anlegge søksmål i saker som ikke er av prinsipiell karakter
- engasjere prosessfullmektig i kommunens rettssaker

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	38 av 61

9.6.6 Søknader og tilskudd

Rådmannen delegeres myndighet til avgjøre søknader om økonomisk støtte til lag og organisasjoner innenfor politisk vedtatte rammer og retningslinjer.

9.7 Særskilt delegering til andre enn rådmannen

Oversikten er ikke uttømmende.

9.7.1 Lov av 28. februar 1986 om adopsjon

Kommunestyret delegerer myndighet til barnevernleder å avgi uttalelse i henhold til § 16 e.

9.7.2 Lov av 5. august 1994 om vern mot smittsomme sykdommer

Kommuneoverlegen har myndighet til å utføre oppgaver som er tillagt kommunestyret, dersom avgjørelsesmyndigheten ikke er lagt til kommunestyret selv i henhold til lov.

9.7.3 Lov av 24. juni 2011 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

Kommuneoverlegen gis myndighet til å fatte avgjørelser etter lovens kapittel 9.

9.7.4 Lov av 24. juni 2011 om folkehelsearbeid.

Kommunelege skal gi medisinsk-faglig rådgiving, jf. § 27.

9.7.5 Lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester

Barnevernleder delegeres myndighet til å fatte vedtak i enkeltsaker.

Hastesaker etter barnevernlovens §§ 4-6 annet ledd og 4-9 første ledd fattes av barnevernleder, jf. barnevernlovens § 2-1 tredje ledd.

I enhetslederens fravær har stedfortreder samme myndighet.

Hvis både enhetsleder og stedfortreder er fraværende må politijuristen kontaktes som kan fatte vedtak.

9.7.6 Lov av 21.11.1952 om skattebetaling. Påtalebegjæring på skattebetalingsområdet

Kommunestyret delegerer myndighet til skatteoppkreveren til å inngi påtalebegjæring på vegne av kommunen ved straffbare forhold på skattebetalingsområdet.

9.7.7 Lov av 5. juni 1987 om brannvern

Kommunestyrets oppgaver og myndighet i henhold til lov, forskrift og vedtekter til lov om brannvern, lov om brannfarlige varer (med unntak for §§ 20 og 38), lov om eksplosive varer og lov om forurensning i saker som ikke anses å være prinsipielle, delegeres til styret for den interkommunale brannordning (SFB).

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	39 av 61

10 Reglement for saksbehandlingen i folkevalgte organer

10.1 Reglement for kommunestyrets saksbehandling

10.1.1 Valg og sammensetning

Ås kommunestyre består av 33 medlemmer og er kommunens øverste beslutningsorgan.

10.1.2 Kommunestyrets møter. Innkalling. Saksliste. Offentlig ettersyn.

Kommunestyret treffer sine vedtak i møte.

Kommunestyret holder møte etter fast møteplan vedtatt av kommunestyret og ellers når 1/3 av medlemmene krever det eller ordfører finner det nødvendig. Ordfører innkaller kommunestyret og setter opp saksliste til møtet.

Innkallingen skal inneholde opplysning om tid og sted for møte, saksliste og opplysning om hvor saksdokumentene er utlagt til gjennomsyn. Det skal fremgå med lovhenvi­sing om en sak er unntatt fra offentlighet.

Kommunestyrets medlemmer mottar møteinnkallingen elektronisk på lesebrett, møtende varamedlemmer får trykt eksemplar tilsendt etter avtale. Innkallingen publiseres på kommunens hjemmeside, og legges på bibliotek, servicetorg og rådmannskontoret til gjennomsyn normalt senest 7 dager før møtet når loven ikke påbyr annen kunngjøringsfrist. Orientering via e-post om at møteinnkalling er tilgjengelig skal sendes til kommunestyrets medlemmer og vara, revisjon, kontrollutvalg m.fl.

Ovennevnte gjelder ikke opplysninger eller dokumenter som er unntatt fra offentlighet etter lovverket. Slike opplysninger eller dokumenter i saker som skal behandles av kommunestyret distribueres kun til medlemmer og ev. møtende vara på forsvarlig måte og iht. lovverk og kommunens retningslinjer.

Mottakere plikter å bevare taushet om opplysninger som er taushetsbelagt i henhold til lovverket, og sørge for betryggende oppbevaring og makulering. Slike dokumenter skal som hovedregel anonymiseres og leveres møtesekretær ved møtets slutt for makulering.

I viktige saker som budsjett, økonomiplan, handlingsprogram, kommuneplan, årsmelding og andre saker med stor dokumentasjonsmengde skal sakspapirene sendes ut minst 14 dager før politisk behandling.

Formannskapetets innstilling i handlingsprogram/økonomiplan og budsjett, skal kunngjøres og legges ut minst 14 dager før den behandles i kommunestyret, jf. kommunelovens §§ 44 og 45.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	40 av 61

10.1.3 Forberedelse av saker til kommunestyret.

Rådmannen har i henhold til kommunelovens § 23 ansvaret for at de saker som legges frem for kommunestyret er forsvarlig utredet og i samsvar med lov, forskrifter, og andre bindende retningslinjer og vedtak.

Hovedutvalgene avgir innstilling i de saker som behandles av utvalget og som i henhold til lov og reglement skal avgjøres av kommunestyret.

Formannskapet avgir innstilling i øvrige saker som skal avgjøres av kommunestyret.

Formannskapet avgir innstilling til handlingsprogram/økonomiplan og budsjett.

Kontrollutvalget legger frem for kommunestyret revisjonens rapporter med innstilling og forslag til vedtak.

10.1.4 Rett og plikt til å delta i møte. Forfall. Varamedlemmer.

Kommunestyrets medlemmer har møteplikt. Dersom et medlem eller innkalt varamedlem ikke kan møte på grunn av lovlig forfall, skal han/hun uten unødig opphold melde fra om dette til administrasjonen og gi begrunnelse. Varamedlem innkalles straks etter reglene i kommunelovens § 16. Ved fratreden pga. inhabilitet i saker som skal behandles på møtet, gjelder samme regel.

Må noen på grunn av lovlig forfall forlate møtet under kommunestyrets forhandlinger, melder han/hun straks fra til ordfører. Varamedlem som er til stede, eller som blir innkalt, trer inn etter reglene i kommunelovens § 16. Har et varamedlem lovlig tatt sete i forsamlingen og den hvis plass er inntatt, eller et varamedlem som i nummerorden står foran ham/henne, deretter innfinner seg, trer sistnevnte inn ved begynnelsen av neste sak.

10.1.5 Inhabilitet

Om inhabilitet gjelder reglene i forvaltningslovens kap II og kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Medlem som tror det foreligger inhabilitet i en sak, skal snarest mulig ta kontakt med ordføreren vedrørende dette, senest ved spørsmål til ordføreren i møte.

10.1.6 Deltagelse fra andre enn kommunestyrets medlemmer

Rådmannen deltar i kommunestyrets møter etter reglene i kommunelovens § 23.

Rådmannen har talerett i kommunestyret.

Rådmannen kan be andre tjenestemenn å redegjøre for saker, utredninger o.l. på rådmannens vegne.

Andre deltar når særskilt lovbestemmelse gir dem rett til det, og da med de rettigheter og plikter som vedkommende lov gir dem.

Andre kan gis talerett etter avtale med ordfører.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	41 av 61

10.1.7 Møteledelse. Møtets åpning.

Ordføreren leder møtet. I ordførers fravær ledes møtet av varaordfører. Dersom begge har forfall, velger kommunestyret møteleder ved flertallsvalg. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.

Ordføreren åpner møtet med navneopprop. Er minst halvparten av kommunestyrets medlemmer til stede, erklærer ordfører møtet for vedtaksført og for lovlig satt. Ved konstituerende møte i nyvalgt kommunestyre er det vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene er til stede. Fra det tidspunkt møtet er satt og til møtets slutt kan ikke noen av medlemmene forlate møtet for kortere eller lengre tid uten tillatelse fra ordfører.

Medlemmene og varamedlemmene som møter etter oppropet, må melde seg for ordfører før de tar sete. Dersom det i forbindelse med oppropet reises innvending mot noens rett til å ta sete i kommunestyret, eller reises tvil om noens forfall, gjør kommunestyret først vedtak om dette.

10.1.8 Åpne eller lukkede dører. Taushetsplikt.

Enhver har rett til å overvære kommunestyrets møter, dersom ikke annet følger av lov eller i medhold av lov. Kommunestyret skal vedta å lukke møtet når det foreligger lovbestemt taushetsplikt, og under behandling av sak som angår en arbeidstakers tjenestlige forhold. Kommunestyret kan vedta å lukke møtet når hensyn til personvern krever det. Kommunestyret kan vedta å lukke møtet når hensyn til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme frem opplysninger i møtet som kunne vært unntatt offentlig innsyn etter offentleglova dersom de hadde stått i dokument. Jf. kommuneloven § 31. Prosedyrereglene i § 31 a nr. 1 følges.

Ved behandling av saker for lukkede dører, plikter kommunestyrets medlemmer og de kommunalt ansatte som er til stede, å overholde taushet om opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller med hjemmel i lov.

Ordfører skal etter anmodning gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter, såfremt det ikke virker forstyrrende, jf. kommuneloven § 31 a nr. 2.

10.1.9 Kommunestyrets saksbehandling. Rekkefølge for behandling av sakene. Sak som ikke er nevnt i innkallingen.

Sakene behandles i den rekkefølge de er oppført på sakslisten om ikke kommunestyret bestemmer noe annet. Kommunestyret kan endre sakslisten ved å vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte sakslisten, jf. kommunelovens § 34 nr. 1.

Når en sak er tatt opp til behandling, kan møtet ikke heves før saken er avgjort ved avstemming eller kommunestyret vedtar å utsette saken.

Sak som ikke er nevnt i innkallingen, kan ikke tas opp til realitetsbehandling dersom ordfører eller 1/3 av forsamlingen setter seg imot at den blir avgjort. En sak som ikke blir tatt opp til behandling blir sendt rådmannen eller den blir ført opp til behandling i et senere møte dersom det er blitt gitt innstilling i saken.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	42 av 61

10.1.10 Ordskiftet

Behandling av hver enkelt sak starter normalt med at ordfører leser opp forslag til vedtak. Dersom det er kommet frem nye opplysninger eller dokumenter etter at innstillingen er lagt frem, redegjør ordfører for dette. Ordfører gjør rede for saken så langt han/hun finner det påkrevd.

Ordfører leder debatten. Talerne får ordet i den rekkefølgen de ber om det. Dersom flere ber om ordet samtidig, avgjør ordfører rekkefølgen mellom dem. Taleren skal rette innlegget til ordfører. Taleren skal holde seg nøye til den sak eller til den del av saken som debatten gjelder. Ordfører påser at dette overholdes.

Ordfører må ikke avbryte noen som har ordet, med mindre det skjer for å holde fast på de vedtak som er gitt i reglementet, eller for å rette opp misforståelser fra talerens side. Vil ordfører ta del i debatten med mer enn korte innlegg utover den redegjørelse som gis, skal møteledelsen overlates til varaordfører.

Det må ikke sies noe som krenker noen av medlemmene eller andre tilstedeværende. Heller ikke er det lov til å lage uro som uttrykk for misnøye eller samtykke. Dersom noen overtrer reglementets ordensvedtak, skal ordfører gi en advarsel, om nødvendig to ganger. Dersom representanten etter dette ennå ikke retter seg etter reglementet, kan ordfører ta fra ham/henne ordet eller ved avstemning la kommunestyret avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra møtet.

10.1.11 Avgrensning av og avslutning av ordskiftet. Replikkordskifte.

Kommunestyret kan fastsette taletid for hvert innlegg før og under behandling av en sak eller for hele/deler av møtet.

For behandling av større saker som det er forventet å bli lang debatt om, kan ordfører sette opp forslag om ordning av ordskiftet og begrensning av taletiden. Slikt forslag gjøres kjent for representantene før ordskiftet i den enkelte sak tar til.

Både før og under ordskiftet i en sak kan ordfører etter forslag fra gruppelederne gi tillatelse til gruppemøter på inntil 15 minutter.

Når kommunestyret finner at debatten om en sak er over, kan det vedta å avslutte debatten om saken etter at de inntegnede talere har hatt ordet.

Ordfører kan tillate replikkordskifte i tilknytning til siste talers innlegg. Den enkelte replikk begrenses til maksimum 1 minutt. Den taler hvis innlegg forårsaket replikkordskiftet, kan svare på innleggene særskilt eller samlet. Gis et samlet svar, kan taleren gis en taletid på 2 minutter. Replikkordskiftet må ikke strekke seg over 10 minutter.

10.1.12 Forslag

Det er bare kommunestyrets medlemmer som har rett til å fremme forslag til vedtak.

Forslag kan ikke legges frem etter at ordskiftet er avsluttet. Forslag skal være skriftlige og leveres ordfører undertegnet. Dersom forslaget går ut på hvem som skal ansettes

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	43 av 61

eller velges, på at en sak skal utsettes eller oversendes annet organ, eller på at forslag ikke skal vedtas, kan dette gis muntlig. Ordfører refererer forslaget.

10.1.13 Avstemninger

Når ordsiftet er ferdig tar ordfører saken opp til avstemning. Det skal voteres over alle fremkomne forslag.

Fra da og til saken er avgjort, kan ikke nye forslag legges frem eller nye innlegg holdes.

Kommunestyrets vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet følger av kommuneloven. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg, er Ordførers stemme avgjørende. Kommunestyrets medlemmer har stemmeplikt i alle saker. Ved valg og ansettelser er det adgang til å stemme blankt.

Bare de medlemmer som er til stede i salen når saken blir tatt opp til avstemning har rett til å stemme. De kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig.

Når en sak er delt opp, eller en skal stemme over flere forslag, foreslår ordfører rekkefølgen i avstemningen. Dersom det blir debatt om dette skal ordfører påse at talerne begrenser seg til spørsmål om avstemningsmåte. Ved uenighet avgjøres spørsmålet ved alminnelig flertall.

Ved behandling av økonomiplan og budsjett stemmes det ved den endelige avstemning over forslag til økonomiplan og budsjett som helhet. Er det fremsatt alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, stemmes det deretter alternativt mellom de to forslag som fikk flest stemmer ved denne.

10.1.14 Prøveavstemning

Før endelig avstemning kan kommunestyret vedta å avholde prøveavstemning som ikke er bindende.

10.1.15 Avstemningsmåten

Avstemning kan foregå på følgende måter:

1. Ved stilltiende godkjenning, når ikke noen uttaler seg mot forslag som ordfører setter frem med spørsmål om noen har noe å uttale mot det.
2. Ved at ordfører oppfordrer de medlemmer som er mot et forslag, til å reise seg eller å rekke hånden i været. Når ordfører bestemmer det, eller et medlem krever det, holdes kontravotering ved at deretter de som stemmer for forslaget, reiser seg eller rekker opp hånden.
3. Ved navneopprop, ja eller nei som svar, når ordfører roper opp navnene etter navnelisten over de møtende. Det bestemmes ved loddrekning hvilket navn oppropet skal begynne med, og det fortsetter så i nummerorden. Navneopprop brukes når ordføreren bestemmer det, eller et medlem krever det, og dette krav får tilslutning, eller 1/5 av forsamlingen mener at utfallet av en stemmegivning etter punkt to foran (med etterfølgende kontraprøve) ikke med sikkerhet kan fastslås.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	44 av 61

4. Ved sedler uten underskrift.

Stemmesedler kan bare brukes ved valg og tilsettingssaker, og skal brukes ved slike avstemninger når ett medlem krever det.

Når de avstemningsmåter som er nevnt under pkt. 3 og 4 blir benyttet, oppnevner kommunestyret to medlemmer til å følge navneoppropet, eller telle opp stemmesedler.

10.1.16 Interpellasjoner og spørsmål

Ethvert medlem av kommunestyret og varamedlem som påregner å delta i møtet, kan rette forespørsler til ordfører, også om saker som ikke er nevnt i innkallingen.

Henvendelser må bare omhandle saker og forhold som naturlig hører inne under kommunestyrets virkeområde. Henvendelser må være skriftlige og innlevert innen de frister som er angitt nedenfor. Ordfører kan overlate til rådmannen å besvare henvendelsen.

Ordfører skal tilrettelegge for representantenes innspill og spørsmål. Det settes av tid til dette i alle møter.

Henvendelser kan stilles på følgende måter:

Interpellasjoner

Henvendelser som gjelder prinsipielle spørsmål, stilles som interpellasjoner og må være levert ordføreren innen 10 dager før kommunestyrets møte. Interpellasjoner skal inneholde en begrunnelse.

Ved behandling av interpellasjoner kan interpellanten, ordfører og den som besvarer spørsmålet, om dette er en annen enn ordføreren, få ordet to ganger. For øvrig skal ingen ha ordet mer enn en gang. Taletiden ved behandlingen av interpellasjonen er avgrenset til 5 minutter for første innlegg av interpellanten og den som besvarer interpellasjonen. Ellers er taletiden begrenset til 3 minutter. Behandlingen av interpellasjoner må ikke vare mer enn 30 minutter.

Forslag som settes frem i forbindelse med interpellasjoner kan ikke avgjøres i møtet, dersom ordfører eller 1/3 av forsamlingen motsetter seg det.

Spørsmål

Andre spørsmål enn de som er angitt under interpellasjoner, bør som hovedregel leveres ordfører innen 3 dager før møtet. Ordfører avgjør om spørsmål som reises i møtet eller etter fristen, besvares i samme eller påfølgende møte. Dersom spørsmål er reist i møtet eller kort tid før møtet, kan ordfører gi en foreløpig redegjørelse i det første møtet og så gi en mer utdypende redegjørelse i neste møte.

Spørsmålsstiller og den som svarer kan ha innlegg på henholdsvis ett og to minutter. Det er adgang til oppfølgingsspørsmål og svar på ett minutt. For øvrig er ordskifte ikke tillatt.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	45 av 61

Ordføreren kan avvise spørsmål om saker som er under behandling i formannskapet, i saker som formannskapet har avgitt innstilling om, eller i saker der det allerede er innlevert spørsmål.

Det kan settes av inntil en halv time ved møtets begynnelse til behandling av disse spørsmål. Dersom det meldes flere spørsmål enn det som kan besvares innen denne tidsrammen, har hver representant bare krav på å stille et spørsmål ved møtets begynnelse. De øvrige spørsmål behandles normalt etter de ordinære sakene. Spørsmålene behandles forøvrig i den rekkefølge de er levert til ordføreren.

Dersom et spørsmål av tidsmessige grunner ikke blir besvart, må spørsmålsstilleren bekrefte overfor ordfører at spørsmålet ønskes besvart ved neste møte. Dersom bekreftelse ikke foreligger innen to virkedager før neste møte, anses spørsmålet for å være trukket.

Spørretime

1. Alle som er bosatt i kommunen kan stille spørsmål til ordføreren. Spørsmålene må sendes senest tre dager før kommunestyrets møte, og besvares i starten av møtet. Spørsmålsstilleren må selv være tilstede i møtet.
2. Spørsmålene må gjelde kommunale forhold og være av allmenn interesse for kommunens innbyggere. Det kan ikke stilles spørsmål om saker som er oppført på kommunestyrets sakliste samme dag.
3. Spørsmålet må være kort, maks tre minutter. Svartid beregnes også til tre minutter. Det gis mulighet til oppfølgingsspørsmål.
4. Spørsmålene leses opp av ordfører eller av spørsmålsstiller selv.
5. Spørretime holdes når det er kommet inn spørsmål til ordføreren, jf. punkt 1.
6. Spørretimen holdes etter møtets åpning og før navneopprop og møtet settes. Den varer ikke over 30 minutter. Spørsmål det ikke blir tid til å besvare utsettes til neste møte. Det føres ikke protokoll fra denne delen av møtet.

10.1.17 Høringer

Kommunestyret kan beslutte å holde offentlige høringer for å belyse emner av alminnelig samfunnsmessig interesse. Slike høringer bør gjennomføres ved behandling av reguleringsaker av saker av noe omfang og kompleksitet og/eller der nærmiljøet/lokalsamfunnet på annen måte berøres vesentlig.

10.1.18 Ro og orden

Ordfører skal sørge for at det er ro og orden i møtelokalet. Ordfører har ansvar for at talerne ikke avbrytes eller forstyrres. Oppmerksomheten skal være rettet mot taleren.

Dersom publikum ved meningsytring eller på annen måte forstyrrer forhandlingene, kan Ordføreren vise alle eller enkelte av tilhørerne ut.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	46 av 61

10.1.19 Protokoll

Protokoll skal føres og skal inneholde:

- tid og sted for møtet
- hvem som møtte og hvem som var fraværende
- møtende varamedlemmer
- hvilke saker som ble behandlet
- innstilling eller eventuelt endret innstilling
- alle fremsatte forslag, avstemningsresultatet og det fullstendige vedtaket
- partifordeling ved avstemning
- avgjørelse om lukking av møte og hjemmel for avgjørelsen
- avgjørelse om et medlem er inhabilt og hjemmel for avgjørelsen

Forslag som ikke blir gjort til gjenstand for realitetsbehandling protokolleres ikke, dette gjelder likevel ikke forslag som kommunestyret vedtar å oversende rådmannen eller andre organer uten realitetsbehandling.

Trer noen fra eller til under forhandlingene, protokolleres dette, slik at protokollen sammenholdt med medlemsfortegnelsen viser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Krav om protokolltilførsel i forbindelse med behandling av en sak må skje i samme møte. Protokolltilførsel leveres skriftlig til ordfører. Ordfører, eller kommunestyret i tilfelle protest blir reist mot hans/hennes bestemmelser, kan med alminnelig flertall vedta å nekte protokolltilførsel dersom denne har en sjikanerende form, er unødig omfattende, eller ikke direkte er relatert til saken som er tatt opp til votering.

Protokollen godkjennes av ordfører og varaordfører, som hovedregel innen 3 virkedager. Den skal være underskrevet senest på neste møte. Så snart protokollen er godkjent publiseres den på kommunens hjemmeside, nettbrett og legges på bibliotek og servicetorg til offentlig ettersyn.

10.1.20 Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Dette gjelder ikke avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed. Krav om lovlighetskontroll fremsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelsen.

Frist for å kreve lovlighetskontroll er 3 uker fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.

10.1.21 Omgjøring. Anmodning om ny behandling av avgjort sak.

Kommunestyret, eller annet organ når det gjelder saker som disse forbereder direkte for kommunestyret, kan avslå anmodning om å ta en sak opp til ny behandling hvis den er lovlig avgjort av kommunestyret i samme valgperiode, når anmodningen kommer inn før det er gått 6 måneder fra den dag kommunestyret gjorde endelige vedtak i saken. Dette gjelder ikke anmodning fra departementet.

Kommunestyret kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget på de vilkår som følger av forvaltningslovens § 35 første ledd. På samme vilkår kan kommunestyret også omgjøre vedtak truffet av andre folkevalgte organer eller administrasjonen.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	47 av 61

10.2 Reglement for sammensetning av og saksbehandlingen i formannskapet og faste utvalg

10.2.1 Valg og sammensetning av kontrollutvalg, formannskap og faste utvalg

10.2.1.1 Kontrollutvalget

Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg bestående av 5 medlemmer og personlige varamedlemmer, leder og nestleder. Minst ett av utvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Jf. kommuneloven § 77 nr. 1.

10.2.1.2 Formannskapet

Formannskapet skal ha 9 medlemmer, valgt av kommunestyret selv blant kommunestyrets medlemmer. Valget holdes som forholdvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg. Jf. kommunelovens § 8 nr. 1 og 2.

10.2.1.3 Hovedutvalgene

De faste hovedutvalg skal ha 9 medlemmer valgt av kommunestyret, jf. kommunelovens § 10. Valg av medlemmer holdes som forholdvalg når minst et medlem krever det, og ellers som avtalevalg. Valg av leder og nestleder foregår som flertallsvalg, jf. kommunelovens 35, nr. 3-5. Leder og nesteleder for de faste utvalg velges blant kommunestyrets medlemmer. Det er ønskelig med flest mulig faste kommunestyre-medlemmer i utvalgene.

Dersom et medlem faller fra eller løses fra vervet, velges et nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Er utvalget valgt etter reglene om forholdvalg, skal det suppleres fra den gruppe som står bak den som trer ut. Faller lederen fra, eller løses vedkommende fra vervet, skal det velges ny leder selv om det tidligere er valgt nestleder.

10.2.1.4 Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget sammensettes av representanter for kommunen og representanter valgt av og blant de ansatte, jf. kommunelovens § 25 nr. 1.

Administrasjonsutvalget skal ha 9 medlemmer. Kommunens representanter velges av kommunestyret blant formannskapets medlemmer og varamedlemmer. De ansattes representanter har 3 medlemmer.

Kommunestyret velger selv leder og nestleder blant kommunestyrets representanter.

De ansattes representanter er medlemmer av utvalget med samme rettigheter og plikter som de politisk valgte unntatt i saker som etter lovverket skal ha ren politisk behandling. De ansattes representanter kan ikke velges til, eller delta i forhandlingsutvalg eller i forberedelse av forhandlingssaker.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	48 av 61

10.2.1.5 Forhandlingsutvalget

Forhandlingsutvalget skal ha 4 medlemmer, herav 3 medlemmer med varamedlemmer valgt av kommunestyret blant administrasjonsutvalgets politisk valgte medlemmer/varamedlemmer, jf. kommunelovens § 10.

Rådmannen eller hans/hennes stedfortreder tiltrer utvalget med fulle rettigheter. Kommunestyret velger leder og nestleder.

Valg av medlemmer holdes som forholdvalg når minst et medlem krever det, og ellers som avtalevalg. Valg av leder og nestleder foregår som flertallsvalg, jf. kommunelovens § 35 nr. 3-5.

10.2.1.6 Klima- og miljøutvalget

Klima- og miljøutvalget skal ha 9 medlemmer, valgt av kommunestyret, jf. kommuneloven § 10. Valg av medlemmer holdes som forholdvalg når minst et medlem krever det, og ellers som avtalevalg. Valg av leder og nestleder foregår som flertallsvalg, jf. kommunelovens 35, nr. 3-5. Leder og nesteleder for de faste utvalg velges blant kommunestyrets medlemmer. Det er ønskelig med flest mulig faste kommunestyremedlemmer i utvalgene.

Dersom et medlem faller fra eller løses fra vervet, velges et nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Er utvalget valgt etter reglene om forholdvalg, skal det suppleres fra den gruppe som står bak den som trer ut. Faller lederen fra, eller løses vedkommende fra vervet, skal det velges ny leder selv om det tidligere er valgt nestleder.

10.2.1.7 Plan- og byggekomiteen

Plan- og byggekomiteen er et fast utvalg på 5 medlemmer med varamedlemmer - valgt av kommunestyret. Valg av medlemmer holdes som forholdvalg når minst et medlem krever det, og ellers som avtalevalg.

Valg av leder og nestleder foregår som flertallsvalg, jf. kommunelovens § 35 nr. 3-5. Leder og nesteleder for plankomiteen velges blant kommunestyrets medlemmer.

Hovedverneombudet har møterett.

Dersom et medlem faller fra eller løses fra vervet, velges et nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Er utvalget valgt etter reglene om forholdvalg, skal det suppleres fra den gruppe som står bak den som trer ut. Faller lederen fra, eller løses vedkommende fra vervet, skal det velges ny leder selv om det tidligere er valgt nestleder.

10.2.1.8 Eldrerådet

Eldrerådet skal ha 7 medlemmer med personlige varamedlemmer som velges av kommunestyret. Flertallet av rådsmedlemmene skal være alderspensjonister.

Pensjonistforeninger har rett til å foreslå medlemmer.

Kroer, Nordby og resten av Ås bør være representert i eldrerådet i samsvar med antall eldre i ulike deler av kommunen.

Rådet velger selv leder og nestleder blant pensjonistene.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	49 av 61

10.2.1.9 Ungdomsrådet

Ungdomsrådet skal ha 7 medlemmer og ha følgende sammensetning:

- 1 representant fra elevrådet ved Ås ungdomsskole.
- 1 representant fra elevrådet ved Nordbytun ungdomsskole.
- 1 representant fra elevrådet ved Ås videregående skole. Personen må være bosatt i Ås kommune.
- 4 ungdommer som representerer lag og foreninger, ungdomshusene, uorganisert ungdom og/eller andre (frie plasser).

Rådet velger selv leder og nestleder. Hovedutvalg for oppvekst og kultur oppnevner blant de søkende representanter til de 4 frie plassene. Dersom det er mer enn 4 søkere, kan Hovedutvalget velge at inntil 2 av de som ikke får fast plass, skal være vararepresentanter. Representanter som har sittet i ett år i ungdomsrådet gis fortrinnsrett til de frie plassene. Hovedutvalget oppnevner i tillegg en av sine faste medlemmer til å være politisk representant for ungdomsrådet som blir rådets kontaktledd til det politiske miljøet. Vedkommende har tale- og forslagsrett.

10.2.1.10 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal ha 7 medlemmer med personlige varamedlemmer. Medlemmene velges av kommunestyret slik:

3 folkevalgte, fortrinnsvis en fra formannskapet og to fra forskjellige hovedutvalg.

2 representanter for foreningene - fortrinnsvis forskjellige foreninger.

2 representanter fra administrasjonen - forskjellige etater/deler.

Varamedlemmene velges blant medlemmer eller varamedlemmer i nevnte utvalg.

Varamedlemmene for representantene for foreningene og administrasjonen velges fortrinnsvis fra andre foreninger og etater/deler av administrasjonen.

Kommunestyret velger leder og nestleder.

Alle medlemmer og innkalte varamedlemmer har samme rettigheter og plikter.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	50 av 61

10.2.2 Regler for saksbehandlingen i formannskapet og faste utvalg

10.2.2.1 Generelt

For alle faste utvalg gjelder bestemmelsene i Reglement for saksbehandlingen i kommunestyret punkt 10.1.2 til og med 10.1.20 tilsvarende så langt de passer, med unntak for de særlige bestemmelser som fremkommer av dette reglement når det gjelder møter og mindretallsanke.

10.2.2.2 Møter

Faste utvalg

Faste utvalg holder sine møter i henhold til fastsatt møteplan vedtatt av utvalget selv, eller dersom leder finner det påkrevet eller når minst 1/3 av medlemmene krever det, jf. kommunelovens § 32 nr. 1.

Forhandlingsutvalget

Forhandlingsutvalget holder møte etter behov eller når leder finner det påkrevet, eller når minst 1 av medlemmene krever det, jf. kommunelovens § 32 nr. 1.

10.2.2.3 Mindretallsanke

Enhver sak som formannskapet har avgjort i henhold til delegert myndighet fra kommunestyret, kan et mindretall på minst to medlemmer anke til kommunestyret. Dette gjelder ikke dersom saken er anket til formannskapet fra et mindretall i et underordnet organ. Kravet må fremsettes i møtet og protokolleres.

Enhver sak som et fast utvalg har avgjort i henhold til delegert myndighet, kan et mindretall på minst to medlemmer anke til formannskap eller kommunestyre. Kravet må fremsettes i møtet og protokolleres.

Avgjørelse fattet av administrasjonsutvalget kan et mindretall på minst to medlemmer anke til formannskapet som overordnet organ. Ordfører og rådmann, eller den som møter i deres sted, kan også anke saken. Krav om anke må fremmes før møtets slutt og protokolleres.

Avgjørelse fattet i forhandlingsutvalget kan ett medlem anke til administrasjonsutvalget som overordnet organ. Rådmann eller den som møter i rådmannens sted, kan også anke saken. Krav om anke må fremmes før møtets slutt og protokolleres.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	51 av 61

11 Reglement for klagebehandling

11.1 Lovlighetsklage etter kommunelovens § 59 nr.1

Alle kommunale avgjørelser - enkeltvedtak, forskrifter og alle andre avgjørelser - truffet av folkevalgte organ eller den kommunale administrasjon kan klages inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet.

Retten kan bare utøves av minst 3 medlemmer av kommunestyret. Fristen er 3 uker fra avgjørelsen ble truffet.

Klager settes frem for det organ som har truffet avgjørelsen. Organet avgjør om vedtaket skal opprettholdes. Gjøres dette skal saken sendes til vedkommende statlige organ (departement) som oftest delegert til Fylkesmannen.

En fremsatt lovlighetsklage innebærer som hovedregel ingen utsettelse med iverksettelsen. Slik utsettelse kan imidlertid fastsettes av det organ som har fattet vedtaket eller overordnet kommunale organ eller vedkommende statlige myndighet.

11.2 Klage over enkeltvedtak - forvaltningslovens § 28, 2. ledd

Det er etter denne bestemmelse klageadgang for parter i alle saker som anses som enkeltvedtak, fattet av kommunale, administrative eller politiske organ.

Enkeltvedtak er en avgjørelse som treffes under utøvelse av offentlig myndighet og som er bestemmende for rettigheter eller plikter for fysiske eller juridiske personer, jf. forvaltningsloven § 2. Et enkeltvedtak er m.a.o. en konkret avgjørelse, mens en forskrift vil være en generell regel.

Vedtak truffet av kommunestyret skal behandles av departementet eller den som måtte få delegert myndighet (Fylkesmannen/Fylkeslegen/Statens utdanningskontor).

I de tilfeller vedtak er truffet av formannskap eller utvalg, og disse har fattet vedtak etter kommuneloven § 13 (hastesaker), skal klagen behandles som om det var kommunestyrets vedtak. Kommunestyret kan bestemme å behandle enkeltklager selv.

11.3 Klageordninger etablert etter særlovgivningen

Klageordning etter særlovgivningen går foran den generelle klageordningen etter forvaltningsloven.

11.4 Underretning om vedtak og klagerett

I henhold til forvaltningsloven skal part underrettes om enkeltvedtak med begrunnelse og angivelse av hvem som har behandlet saken og hvem som er klageinstans og hvor eventuell klage skal sendes for nødvendig forberedelse. Klagefristen skal anføres særskilt.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	52 av 61

11.5 Saksbehandling

Klagesaker skal behandles i henhold til bestemmelsene i forvaltningslovens kapittel VI eller etter særskilte bestemmelser i særlovgivningen.

Klagen fremsettes for det organ som har fattet vedtaket (underinstansen). Underinstansen foretar de undersøkelser klagen nødvendiggjør og tar så stilling til om man ønsker å opprettholde vedtaket eller ikke.

Opprettholdes vedtaket sendes saken videre til klageinstansen. Klagen kan tas til følge helt eller delvis, i så fall fattes et nytt vedtak.

Tas klagen fullt ut til følge, er saken endelig avgjort. Ved delvis medhold vil partene ha ny klageadgang.

Klageinstansen skal underrettes om hva underinstansen har besluttet.

11.6 Klageinstansen

Klageinstansens kompetanse fremgår av forvaltningsloven § 34. Klageinstansen behandler alle klager over enkeltvedtak fattet av andre enn kommunestyret selv, så fremt klagebehandlingen ved lov, forskrift eller reglement ikke er lagt til annen klageinstans.

Formannskapet ivaretar oppgaven som kommunens klageinstans. Medlemmer av de faste hovedutvalg som har behandlet saken som underinstans, kan ikke være medlemmer av klageinstansen.

Klageinstansen kan:

- prøve alle sider av saken, også med hensyn til nye momenter.
- avvise saken med begrunnelse at det ikke foreligger klageadgang.
- treffe nytt vedtak til fordel for klager.
- treffe nytt vedtak der klagen ikke tas til følge.
- endre vedtaket til skade for klager dersom vilkårene i § 34 er til stede.
- oppheve tidligere vedtak og sende saken tilbake til underinstansen.

11.7 Inhabilitet - kommunelovens § 40 nr. 3 c

Ansatte som har vært med på å tilrettelegge grunnlaget for saken for underinstansen kan ikke være med å tilrettelegge saken for klageinstansen. Dette gjelder kun saksforberedelsen for klageorganet og ikke den forberedelsen som skal gjennomføres av underinstansen før denne vurderes på nytt.

Dersom rådmannen har behandlet saken før første instansen - utvalg eller formannskap, vil hele administrasjonen være inhabil ved forberedelse av klagesaken for klageinstansen (formannskapet) eller kommunestyret. Forberedelsen må da foretas av administrasjoner i andre kommuner, ordfører eller annen instans.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	53 av 61

12 Reglement for folkevalgtes innsynsrett

Kommunestyrets og andre folkevalgte organers rett til innsyn i saksdokumenter.

Regler om innsyn følger av offentlighetsloven

Særregler for innsyn i taushetsbelagte opplysninger m.m.

Folkevalgtes rett til innsyn omfatter ikke taushetsbelagte opplysninger. Kommunestyret og andre folkevalgte organ kan likevel ved flertallsvedtak kreve innsyn i taushetsbelagte opplysninger når det er et klart behov for dette ved behandling av en konkret sak i vedkommende organ, jf. forvaltningsloven § 13 b nr. 2 og 4.

Folkevalgte plikter å bevare taushet om opplysninger de får innsyn i når disse er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov. Når en sak behandles for lukkede dører etter kommuneloven § 31, plikter de folkevalgte å bevare taushet om opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov. Medlemmer av folkevalgte organ skal undertegne taushetserklæring før de får innsyn i taushetsbelagte opplysninger.

Kommuneloven § 77 nr. 7 omhandler kontrollutvalgets spesielle innsyns- og undersøkelsesrett i kommunen.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	54 av 61

13 Etske retningslinjer

13.1 Kommunens verdier - åpenhet, ærlighet og redelighet - skal prege vår praksis og gjenspeiles i våre daglige handlinger

Ås kommune legger stor vekt på at folkevalgte og ansatte framstår med redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Disse verdiene skal prege vår praksis og gjenspeiles i våre daglige handlinger. Folkevalgte og ansatte skal være seg bevisst at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdninger til kommunen.

Folkevalgte og ansatte har et ansvar for å etterleve disse verdiene. Som forvaltere av samfunnets fellesmidler, stilles det spesielt høye krav til den enkeltes etiske handlinger og holdninger i arbeidet for kommunen. Den enkelte har dermed et ansvar som forbilde, ved blant annet å ha en åpen og kritisk holdning til egne interesser og engasjement som kan medføre inhabilitet.

Folkevalgte og ansatte i Ås kommune har ansvar for å motvirke enhver form for diskriminering og mobbing.

Folkevalgte og ansatte plikter å overholde lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet.

Etikk er

- å bruke myndighet med varsomhet og forstand
- å ha en fri og uavhengig stilling i saker der en har myndighet
- å ikke blande egne og offentlige interesser
- å være redelig og ærlig

13.2 Etske retningslinjer for folkevalgte

13.2.1 Redelighet, ærlighet, åpenhet og yringsfrihet.

Ås kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i sin virksomhet. Åpenhet og yringsfrihet er grunnleggende verdier.

13.2.2 Plikt til å overholde lovverket.

Alle plikter å overholde lover og forskrifter, herunder lovpålagt taushetsplikt.

13.2.3 Fortrolige opplysninger, opplysninger underlagt lovpålagt taushetsplikt

Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med verv i kommunen må respekteres og ikke brukes til personlig vinning eller skade for andre. All informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for kommunen, skal være korrekt og pålitelig. Folkevalgte skal undertegne taushetserklæring om lovpålagt taushetsplikt. Taushetsplikten gjelder overfor alle som ikke deltar i utvalget ved behandling av den aktuelle sak. Taushetsplikten gjelder kun opplysninger som er taushetsbelagte i lov eller i medhold av lov.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	55 av 61

13.2.4 Gaver, fordeler, utgiftsdekning.

Personlige fordeler eller gaver som kan påvirke handlinger, saksforberedelse eller vedtak skal unngås. Dette gjelder likevel ikke gaver av ubetydelig verdi som blomster e.l. Ved tilbud om fordeler eller gaver skal ordfører kontaktes. Mottatte gaver/fordeler skal returneres avsender sammen med et brev som redegjør for kommunens regler på området.

Moderate former for gjestfrihet og representasjon aksepteres.

Reise-, kost- og andre utgifter i sammenheng med kommunale verv skal dekkes av kommunen. Unntak kan bare skje etter særskilt vedtak av ordfører.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	56 av 61

14 Reglement for godtgjørelse til folkevalgte

14.1 Generelt

- 14.1.1 Godtgjørelsen til folkevalgte reguleres 1. januar hvert år, med grunnlag i ordførerens godtgjørelse pr. 1. januar.
- 14.1.2 Reglementet revideres minst en gang i hver kommunestyreperiode.

FASTE GODTGJØRELSER

14.2 Ordfører

- 14.2.1 Ordførerens faste godtgjørelse tilsvarer 119 % av stortingsrepresentanters godtgjørelse. Godtgjørelsen reguleres 1. januar.
- 14.2.2 Ved avgang gis ordføreren godtgjørelse i samsvar med Stortingets regler for fratredelsesyttelse, etterlønn og feriepenger så langt det passer.
- 14.2.3 Pensjonsordning for ordfører og for folkevalgte som har godtgjørelse tilsvarende 1/3 av en full godtgjørelse, følger vedtak i K-sak 5/14, jf. pkt 14.8.

14.3 Varaordfører

- 14.3.1 Varaordførerens faste godtgjørelse fastsettes til 6 % av ordførerens godtgjørelse.
- 14.3.2 Dersom varaordføreren, under f.eks. ferier og sykdom, trer inn i ordførerens sted i full stilling, gis i stedet godtgjørelse lik ordførerens godtgjørelse for det aktuelle tidsrom.
- 14.3.3 Det gis møtegodtgjørelse i tillegg.
- 14.3.4 I de tilfeller der varaordfører foretar vigsler eller deltar på statsborgerskaps-seremonier i ordførers sted, gis dobbel møtegodtgjørelse per dag.

14.4 Andre verv

- 14.4.1 Følgende verv gis en godtgjørelse tilsvarende 5 % av ordførerens godtgjørelse:
- Formannskapetets medlemmer unntatt ordfører
  - Leder av Hovedutvalg for oppvekst og kultur
  - Leder av Hovedutvalg for helse og sosial
  - Leder av Hovedutvalg for teknikk og miljø
- Det gis møtegodtgjørelse i tillegg.
- 14.4.2 Følgende verv gis en godtgjørelse tilsvarende 4 % av ordførerens godtgjørelse:
- Leder av administrasjonsutvalget
  - Leder av Plan- og byggekomiteen
  - Leder av Klima- og miljøutvalget
- Det gis møtegodtgjørelse i tillegg.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	57 av 61

- 14.4.3 Følgende verv gis en godtgjørelse tilsvarende 3 % av ordførerens godtgjørelse:
- Leder av kontrollutvalget
- Det gis møtegodtgjørelse i tillegg.
- 14.4.4 Alle gruppeledere gis en fast årlig godtgjørelse på 1 % av ordførerens godtgjørelse.
- 14.5 Faste godtgjørelser dekker også** deltakelse på konferanser, kurs, befaringer o.l. i forbindelse med vervet.
- 14.6 Fravær** på mer enn $\frac{1}{4}$ av møter fra verv med fast godtgjørelse trekkes tilsvarende ved årsavregningen.
- 14.7 Faste godtgjørelser utbetales** månedlig.
- 14.8 Pensjonsordning for folkevalgte, jf. K-sak 5/14**
1. Folkevalgte i Ås kommune som fyller kravene for innmelding i pensjonsordning skal fra 1.1.2014 opptjene sine pensjonsrettigheter tilsvarende pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (hybrid-ordningen).
  2. En folkevalgt oppfyller innmeldingskravet til pensjonsordningen når hun/han har en godtgjørelse som tilsvarer $\frac{1}{3}$ av en full godtgjørelse.
  3. Folkevalgte tilmeldes ordningen med tilsvarende egenandel (2 %).

VARIABLE GODTGJØRELSE

14.9 Møtegodtgjørelse

- 14.9.1 Møtegodtgjørelsen tilsvarer 0,1 % av ordførerens godtgjørelse. For ungdomsrådet tilsvarer møtegodtgjørelsen 0,05 %.
- 14.9.2 Møtegodtgjørelse gis for kommunestyreverv og for verv som nevnt under pkt. 14.4.1 - 14.4.4, og for andre utvalg oppnevnt av kommunestyre, formannskap eller hovedutvalg.
- 14.9.3 Folkevalgte og representanter for organisasjoner som deltar i referansegrupper/arbeidsgrupper, som er et ledd i kommunalt planleggingsarbeid, gis møtegodtgjørelse.
- 14.9.4 Arbeidstakerrepresentanter i partssammensatte utvalg gis samme møtegodtgjørelse som de kommunalt oppnevnte dersom møtene er lagt utenom arbeidstiden.
- 14.9.5 Møtegodtgjørelse gis også kommunens representanter i interkommunale tillitsverv der ikke annen godtgjørelse er bestemt. Dette gjelder ikke ordfører eller varaordfører som møter i ordførers fravær.
- 14.9.6 Stedfortreder som møter på minst $\frac{1}{4}$ av møtene i verv med fast godtgjørelse gis forholdsmessig del av den faste godtgjørelsen.
- 14.9.7 Varamedlemmer som møter får møtegodtgjørelse.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	58 av 61

- 14.9.8 Ledere i utvalg oppnevnt av kommunestyre, formannskap eller hovedutvalg og som ikke får fast godtgjørelse, gis dobbel møtegodtgjørelse.
- 14.9.9 Dobbelt møtegodtgjørelse gis til medlem som fungerer i lederens sted.
- 14.9.10 For heldagsmøter (minst 6 timer) gis dobbel møtegodtgjørelse. Befaringer inngår som en del av møtet.
- 14.9.11 For de verv som ikke har fast godtgjørelse honoreres befaringer som ikke er lagt før eller etter møte, konferanser, kurs o.l. etter sats for møtegodtgjørelse.
- 14.9.12 Begrensninger:
- Sammenhengende møter i personidentiske utvalg godtgjøres som for ett møte.
  - Det gis ikke møtegodtgjørelse for telefonmøter.
- 14.9.13 Variable møtegodtgjørelser utbetales i desember.

14.10 Erstatning for tapt arbeidsfortjeneste m.m.

- 14.10.1 Det ytes erstatning for tapt arbeidsinntekt som følge av møter som kvalifiserer til møtegodtgjøring, jf. punkt 14.9. Det kan ytes erstatning for utgifter til stedfortreder, vikar eller lignende som utøvelsen av vervet nødvendiggjør. Ved bruk av avspasering eller feriedager gis ikke erstatning. Erstatningen beregnes i prosentsatser av ordførerens godtgjøring på grunnlag av antall timer i møtet og reisetid. Hjemmearbeidende, studenter og pensjonister m.fl. kan kreve erstatning dersom de har hatt et reelt økonomisk tap. Beløp NAV trekker fra dagpenger, arbeidsavklaringspenger e.l. som følge av arbeid som folkevalgt, kan erstattes. Tap som er vanskelig å dokumentere, må sannsynliggjøres i egen skriftlig begrunnelse.
- 14.10.2 Udokumentert tapt arbeidsinntekt, øvre grense.
 Under 4 timer inkl. reisetid: Inntil 0,0875 % av ordførers godtgjørelse
 Over 4 timer inkl. reisetid: Inntil 0,175 % av ordførers godtgjørelse
 Dokumentasjonskrav:
- Erklæring fra arbeidsgiver om hvor stort inntektstapet ved fraværet vil være.
  - Egenerklæring fra selvstendig næringsdrivende og grupper nevnt under 14.10.1.
- 14.10.3 Dokumentert tapt arbeidsinntekt, øvre grense.
 Under 4 timer inkl. reisetid: Inntil 0,195 % av ordførers godtgjørelse
 Over 4 timer inkl. reisetid: Inntil 0,389 % av ordførers godtgjørelse
 Dokumentasjonskrav:
- Konkret dokumentasjon på faktisk trekk i lønn, dvs. lønnslipp eller bekreftelse fra arbeidsgiver om trekk i lønn på gjeldende dager.
  - Dokumentasjon på inntektstap, for eksempel firmaregnskap, ligningsattest eller lignende fra selvstendig næringsdrivende.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	59 av 61

14.11 Kommunalt reiseregulativ

Alle folkevalgte har rett til skyss-, kost- og oppholdsgodtgjørelse etter de regler som til en hver tid gjelder i kommunenes reiseregulativ, jf. Hovedavtalen.

14.12 Telefon og abonnement

Ordføreren gis mobiltelefon i samsvar med Ås kommunes retningslinjer, og bredbåndsdekning.

14.13 Nettbrett eller tilsvarende

Nettbrett gis til medlemmer av kommunestyre, formannskap, hovedutvalg og kontrollutvalg m.fl. Medlemmer som slutter i perioden, leverer inn sine nettbrett.

14.14 Aviser

14.14.1 Kommunestyrets medlemmer tilbys abonnement av tidsskriftet Kommunal Rapport samt abonnement på lokale nyheter.

14.14.2 Ordføreren gis abonnement av en riksavis i tillegg.

14.15 Refusjon av utgifter til omsorgsvikar i hjemmet

14.15.1 Dokumenterte utgifter til nødvendig omsorgsvikar i hjemmet i forbindelse med kommunale møter og gruppemøter i forbindelse med disse, refunderes etter regning.

14.15.2 Det kan refunderes inntil kr 100 pr. time og maksimum kr 800 pr. dag.

14.16 Kommunalt tilskudd til folkevalgte grupper i kommunestyret

14.16.1 Samlet kommunal støtte til de folkevalgte gruppene i kommunestyret tilsvarer 27 % av ordførers godtgjørelse.

14.16.2 Støtten fordeles med 20 % til grunnstøtte og 80 % til stemmestøtte.

14.16.3 Stemmestøtten gis med et likt kronebeløp per stemme til de partier som får grunnstøtte ved siste kommunestyrevalg.

14.16.4 Den årlige utbetaling skal skje i mars.

14.17 Dispensasjoner/fortolkninger

14.17.1 Dispensasjoner og tvilstilfeller om tolkninger av dette reglementet avgjøres av ordfører.

14.17.2 Ordførerens avgjørelser kan påklages til administrasjonsutvalgets politiske medlemmer innen 3 uker etter at avgjørelsen er kjent.

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	60 av 61

Vedlegg: Oversikt over vedtak og endringer som er innarbeidet i reglementene

Henvisning	Vedtaket gjelder	Henvisning til endret punkt i reglementene
K-sak 44/18, 20.06.2018	Ås kommunes reglementer – revidering	Hele dokumentet vedtatt
Ordfører 06.07.2018 pga. opphør	Følgende er slettet: «og medlem av representantskaper for Follo Museum og Haakon Ødegardens Stiftelse»	Pkt. 7.1.1 HOK tredje kulepunkt
Ordfører 10.08.2018	Tekst om PBL § 69 nr. 4 er endret til PBL § 28-7, 3. ledd i hht. lovendring	Pkt. 4.2.5
Ordfører 14.02.2019, jf. 18/01119-17	Trykkfeil i punkt 9.6.3. er rettet. Tallet er endret til kr 10 000 000 i samsvar med pkt. 7.5.1.	Pkt. 9.6.3

Dok ID	Administrert av	Godkjent av	Dato	Sist oppdatert	Side
Ås kommunes reglementer Saknr. 18/01119-15	Vibeke Berggård	Kommunestyret K-sak 44/18	20.06.2018	10.08.2018	61 av 61